

ሒሳብ

ኛ
1
ክፍል

የተማሪ መጽሐፍ

ሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ትምህርት ቢሮ

ለመጽሐፉ ሊደረግ ስለሚገባው የአያያዝ ጥንቃቄ!

ይህ መጽሐፍ የት/ቤቱ ንብረት ነው። በጥንቃቄና በእንክብካቤ ይያዙት።

ይህን መጽሐፍ ብዙ ተማሪዎች ስለሚገለገሉበት በጥንቃቄ ይዞ እንዴት መጠቀም እንደሚቻል ሃሳብ ይሰጣሉ።

1. የመጽሐፉን ሽፋን በጠንካራ ወረቀት ወይም በላስቲክ መሸፈን
2. መጽሐፉን ርጥበት በሌለበት ቦታ ላይ በጥንቃቄ ማስቀመጥ።
3. መጽሐፉን በቆሻሻ እጅ ያለማገላበጥ ገጾቹም አለመግለጥ።
4. በመጽሐፉ የሽፋንም ሆነ የውስጥ ገጾች ላይ አላስፈላጊ የሆኑ ስዕሎችንና ጽሑፎችን ያለመሳልና አለመጻፍ።
5. ለመጽሐፉ የገጽ መለያ ወይም የንባብ ማረፊያ የሆነ እልባት በጠንካራ ክርታስ ሰርቶ መጠቀም እንጂ የቆሙበትን ቦታ ለማስታወስ ገጾቹን ደጋግሞ አለማጠፍ።
6. ከመጽሐፉ ውስጥ አንድም ገጽ ሆነ ሥዕል ገንጥሎ አለማውጣት።
7. መጽሐፉ ቢገነጠል እንኳ በጥንቃቄ መልሶ በማጣበቂያ ማስትሽ ማያያዝ።
8. መጽሐፉ ቦርሣ ውስጥ ሲከተት እንዳይታጠፍና እንዳይጨማደድ ጥንቃቄ ማድረግ።
9. መጽሐፉ ለሌላ ሰው በውስት ሲሰጥ የተዋሰው ሰው በጥንቃቄ እንዲያዝ መንገር።
10. መጽሐፉን በጥንቃቄ መግለጥ፣ ገጾቹ እንዳይገነጠሉና እንዳይወይቡ በጥንቃቄ መያዝ።

ሒሳብ

የተማሪው መማሪያ

አንደኛ ክፍል

አዘጋጅቶ:-

ጀማል ሁሴን
ሚኒሊክ አዲሱ
ሥራው መካሻ

ገምጋሚዎች:-

ሙስጠፋ ከድር
ሮዳስ ድሪባ
ገስጥ አሰፋ

ሌይ አውት እና ኢሉስትሬሽን ዲዛይን:-

እንጦጦ ፖሊ ቴክንክ ኮሌጅ
(ግርማ ዳርጌ)

አስማምተው ያዘጋጁት:-

ናዳሞ ላሜሶ
ካሣሁን ንጋቱ

ምስጋና

ይህ መጽሐፍ በትምህርትና ሥልጠና ፍኖተ ካርታ ምክረ ሐሳብ መሰረት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ትምህርት ሚኒስቴር ተዘጋጅተው የቀረቡትን የሥርዓተ ትምህርት መጽሐፍት ማዘጋጃ ሰነዶችን መነሻ በማድረግ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ ተዘጋጅቶ በሲዳማ ብሔራዊ ክልል መንግስት ትምህርት ቢሮ የማስማማት ዝግጅት የተደረገበት ሲሆን የማስማማት ዝግጅቱና የሕትመት ወጪው በሲዳማ ብሔራዊ ክልል መንግስትና በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ትምህርት ሚኒስቴር የአጠቃላይ ትምህርት ጥራት ማረጋገጫ ፕሮግራም-ኢ/GEQIP-E/ ተሸፍኖአል።

በመሆኑም መጽሐፉን የማስማማት ዝግጅት ተደርጎበት መጠቀም እንዲቻል ለፈቀደ አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ፣ የማስማማት ዝግጅቱን በገንዘብ፣ በሰው ሃይልና በማቴሪያል፣ ልምዳቸውንና ዕውቀታቸውን በማጋራት ለረዱ፣ እንዲሁም ሌሎችም በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ለደገፉ አካላት፣ ተቋማትና ግለሰቦች ሁሉ የሲዳማ ትምህርት ቢሮ ምስጋናውን ያቀርባል።

©የቅጂ መብት.

የመጽሐፉ ህጋዊ የቅጂ ባለቤት የአዲስ አበባ አስተዳደርና የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ትምህርት ቢሮዎች ናቸው።

© 2014፣ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ድሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ ትምህርት ሚኒስቴር፣ የቅጂ መብት ሙሉ የተከበረ ነው። ያለፈቃድ ማተም፣ ማባዛት፣ ባልተገባ መንገድ ማከማቸትና በሃርድ ኮፒም ሆነ በሶፍት ኮፒ ማስረጫት እንዲሁም ላልተገባ ዓላማ መጠቀም በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ድሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ፣ ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ቁጥር 410/2004 ቅጂ መብት እና ጥበቃ ደንብ መሰረት ያስቀጣል።

2014 ዓ.ም
ሐዋሳ

ይዘት	ማዕረግ	ገጽ
ምዕራፍ 1		1
1. ቁጥሮች እስከ 20		1
1.1 ከ 1 እስከ 5 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች		2
1.2 ከ 6 እስከ 9 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች		7
1.3 ዜሮ ቁጥር		11
1.4 እስከ 20 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች		12
1.5 እስከ 20 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮችን ማንበብና መፃፍ ...		14
1.6 የቁጥሮች ትርጉም		18

ምዕራፍ 2		23
2. ቁጥሮችን ማወዳደርና በቅደም ተከተል ማስቀመጥ		23
2.1 ሁለት ቁጥሮችን ማወዳደር		23
2.2. ሶስት ቁጥሮችን ማወዳደር		26
2.3. እስከ 20 ያሉ ቁጥሮች ቅደም ተከተል		29
2.4. ቁጥሮችን በ 10 ቡድን መክፈል		31
2.5 የ 1 እና የ 10 የቁጥር ቤት ዋጋ		33

ምዕራፍ 3	38
3.መደመር	38
3.1 የመደመር ዐረፍተ ነገር	38
3.2 ወደ ፊት እየዘለሉ መቁጠር	40
3.4 ባለ አንድ አሃዝ ቁጥሮችን መደመር	43
3.5 ባለ አንድ አሃዝ ከባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮች ጋር መደመር	45
3.6 ቁጥሮችን መተንተን	47
3.7 እጥፍና አቅራብ እጥፍ	49

ምዕራፍ 4	54
4. መቀነስ	54
4.1 ወደ ጎሳ በ2 እና በ3 መቁጠር	54
4.2 የመቀነስ አረፍተ ነገር	55
4.3 ባለ አንድ አሀዝ ቁጥሮችን መቀነስ	56
4.4. ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮችን መቀነስ	58
4.5 ቁጥሮችን መተንተን	59
4.6 በመደመር እና በመቀነስ መካከል ያለው ዝምድና	60
4.7 የቃላት ፕሮብሌሞች	62

ምዕራፍ 5	67
5. እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች	67
5.1 የ10 ብዬቶች	67
5.2 ቁጥሮች እስከ 100	70
5.3 የቁጥሮች ቅደም ተከተል	71
5.4 የአንዶችና የአስሮች የቤት ዋጋ	75
ምዕራፍ 6	80
6. እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ	80
6.1 ባለ አንድ አሀዝ እና ባለ ሁለት አሀዝ ቁጥሮችን መደመር	80
6.2 ከባለ ሁለት አሀዝ ሙሉ ቀጥር ባለ አንድ አሀዝ ሙሉ ቁጥር መቀነስ	84
6.3 ባለ ሁለት አሀዝ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር	86
6.4 ባለ ሁለት አሃዝ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ	89
6.5 እስከ 100 ባሉ ሙሉ ቁጥሮችን በመደመርና በመቀነስ የቃላት ፕሮብሌሞችን መስራት	92
ምዕራፍ 7	95
7. የተለመዱ ቅርጾች	95
7.1 ርዝመትና ወርድ ያላቸውን ምስሎች በስማቸው መለየት	95
7.2 ርዝመትና ወርድ ያላቸውን ምስሎች መሳል	97
7.3 የጂኦሜትሪ ምስሎችን መለየት	98

ምዕራፍ 8.....	102
8. ንድፎች	102
8.1 ንድፎችን መገልበጥ.....	102
8.2 ንድፎችን ማስቀጠል	104
8.3 ተደጋጋሚ ንድፎችን መፍጠር	105

ምዕራፍ 9.....	107
9. ርዝመት፣ መጠን ቁስ እና ይዘትን መለካት.....	107
9.1 ባህላዊ የኢትዮጵያ መለኪያዎችን በመጠቀም ርዝመትን መለካት	107
9.2 ርዝመትን ማወዳደር.....	110
9.3 የኢትዮጵያ ባህላዊ መለኪያዎችን በመጠቀም መጠን ቁስን መለካት	111
9.4 መጠን ቁስን ማወዳደር	114
9.5 የኢትዮጵያ ባህላዊ መለኪያዎችን በመጠቀም ይዘቶችን መለካት	115
9.6 ይዘትን ማወዳደር.....	117

ምዕራፍ 10.....	120
10. የኢትዮጵያ ገንዘብ	120
10.1 የኢትዮጵያ የብር ኖቶችና ሳንቲሞች	120
10.2 የሳንቲሞችና የብር ኖቶች ዝምድና	124
10.3 በጊዜ የተሰጡ የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍታት	125

ምዕራፍ 11	128
11. የኢትዮጵያ ጊዜ	128
11.1 የኢትዮጵያ የጊዜ አቆጣጠር.....	128
11.2 የሳምንቱ ቀናት	130
11.3 በጊዜ የተሰጡ የቃላት መልመጃዎችን መፍታት	131

ምዕራፍ አንድ

ቁጥሮች እስከ 20

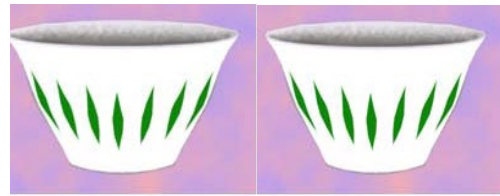
1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

የመማር ውጤቶች: ከዚህ ምእራፍ ትምህርት በኋላ:

- በስብስብ ውስጥ ያለ ቁሶችን ትቆጥራላችሁ።
- እስከ 20 ባለ በቁጥሮችና በቁሶች መሀከል ያለውን ዝምድና ትረዳላችሁ።
- ቆጠራን ከቁስ ቁጥር ጋር ታገናኛላቸው።

መግቢያ : ቀጥሎ ያሉት የምን የምን ምስሎች ናቸው?

1.1 ከ 1 እስከ 5 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች:

- ✓ ቁጥሮችን በቃል መጥራት፡፡
- ✓ ቁሶችን በስብስብ መቁጠር፡፡
- ✓ በተሰጠው ቁጥር የቁስ ስብስብ መስራት፡፡

ቁጥር 1 ማንበብ እና መፃፍ

ተግባር 1.1 : የሚከተሉትን ምስሎች በማየት ብዛታቸውን ግለፅ፡፡

አንድ ድመት

አንድ ኳስ

አንድ ቁጥርን በቃል ማንበብ

1

1

1

1

1

አንድን ቁጥር ደጋግማችሁ ዓፉ።

1

ቁጥር 2 ማንበብና መጻፍ

2 ሁለት

የሚከተሉትን ምስሎች በማየት ብዛታቸውን ግለፅ።

ሁለት ወፍ

ሁለት ዶሮ

ቁጥር ሁለትን በቃል ማንበብ

2

2

2

2

ሁለት ቁጥርን ደጋግማችሁ ዓፉ።

2

ተግባር 1.2. ተማሪዎች የራሳቸውንና የጓደኞቻቸውን

ጫማዎች 1:2 ፣ 1:2 እያሉ ይቁጠሩ፡

ቁጥር 3 ማንበብና መጻፍ

የሚከተሉትን ምስሎች በማየት ብዛታቸውን ግለፅ፡፡

ሶስት ጠጠር

ቁጥር ሶስትን በቃል ማንበብ

3

3

3

3

3

ሶስት ቁጥርን ደጋግማችሁ ፃፉ፡፡

3 _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

ሙከራ 1.3 ሶስት የተማሪዎች እስክርቢቶቻቸውን እንደ ባህላዊ ምድጃ አድርገው ይቁጠሩ፡፡

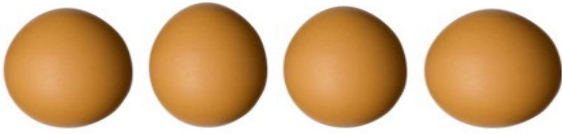
ቁጥር 4 ማንበብና መጻፍ

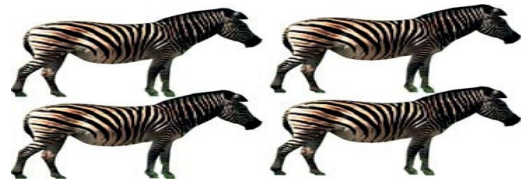
የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ግለፅ፡፡

አራት ሙዝ

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

ቁጥር አራትን በቃል ማንበብ

4

4

4

4

አራት ቁጥርን ደጋግማችሁ ፃፉ።

4

_____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

ቁጥር 5 ማንበብ እና መጻፍ

የሚከተሉትን ምስሎች በማየት ብዛታቸውን ግለፅ።

አምስት ዶሮ

ቁጥር አምስትን በቃል ማንበብ

5

5

5

5

5

አምስትን ቁጥርን ደጋግማችሁ ፃፉ።

5

_____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

ምሳሌ፡ ተማሪዎች ጣቶቻቸውን እንደ መቁጠሪያ በመጠቀም እያንዳንዱን ጣት ከቁጥር ጋር በማዛመድ ይቁጠሩ።

የቡድን ስራ 1.3 ፡ተማሪዎች የቁጥር መዝሙር ይዘምሩ።

መልመጃ፡1.1

1. አንብቡ

በፊደል ፃፉ

በቁጥር ፃፉ

	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____

2. ቁጥሮችን አዛምዱ

በፊደል

በአሀዝ

አምስት

2

አራት

5

ሁለት

4

ሶስት

1

አንድ

3

3. በምሳሌው መሰረት የጎደለውን መሉ።

ምሳሌ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1		3		5
---	--	---	--	---

	2	3		5
--	---	---	--	---

5		3	2	1
---	--	---	---	---

1.2. ከ 6 እስከ 9 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች፡

- ✓ በጥምር ስብስብ መቁጠር።
- ✓ ስብስብ ቁሶችን ከቁጥራቸው ጋር ማዛመድ።
- ✓ እስከ 9 ያሉ ቁሶችን ብዛት ማስታወስ።
- ✓ የቁሶችን ብዛት በፍጥነት መጥራት።
- ✓ ከ 9 በመነሳት ቁሶችን እየቀነሱ ወደኋላ መቁጠር።
- ✓ ከ1 የተለዩ ቁጥሮችን ወደፊት ከቁሶች ጋር መቁጠር።

ቁጥር 6 ማንብብና መፃፍ

የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ግለ፡፡

ስድስት መዝ

ቁጥር 6 በቃል ማንበብ

6 6 6 6

ስድስት ቁጥርን ደጋግማችሁ ዓፉ።

6 _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

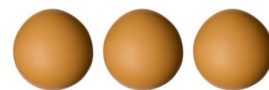
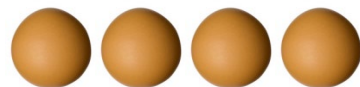
ቁጥር 7 ማንበብ እና መጻፍ

የሚከተሉትን ምስሎች በማየት ብዛታቸውን ግለፁ።

ስድስት ቃሪያ

ቁጥር 7 በቃል ማንበብ

7 7 7 7

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

ሰባት ቁጥርን ደጋግማችሁ ያፉ።

7 _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

ቁጥር 8 ማንበብና መጻፍ

የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ግለፅ።

ስምንት ዣንጥላ

ቁጥር 8 በቃል ማንበብ

8

8

8

ስምንት ቁጥርን ደጋግማችሁ ያፉ።

8 _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____

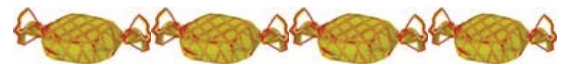
ቁጥር 9 ማንበብና መጻፍ

የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ግለፅ።

ዘጠኝ ማንኪያዎች

ቁጥር 9 በቃል ማንበብ

9 9 9 9 9

ዘጠኝ ቁጥርን ደጋግማችሁ ፃፉ።

9 ____ ፣ ____ ፣ ____ ፣ ____ ፣ ____ ፣ ____ ፣ ____

መልመጃ 1.2

ቁጥሮችን አዛምዱ

በቁጥር

በፊደል

6

ሰባት

7

ዘጠኝ

8

ስድስት

9

ስምንት

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

1. በምሳሌው መሰረት የጎደለውን ሙሉ::

ምሳሌ

6	7	8	9
---	---	---	---

6		8	9
---	--	---	---

6	7		9
---	---	--	---

አስተውሉ: እስከ 9 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች ቅደም ተከተል ከትንሹ ወደ ትልቁ እንደሚከተለው ይሆናል::

1፣ 2፣ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8፣ 9

ከትልቁ ወደ ትንሹ

9፣ 8፣ 7፣ 6፣ 5፣ 4፣ 3፣ 2፣ 1

1.3 ዜሮ ቁጥር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት:

- የዜሮን ትርጉም መረዳት::

ተግባር 1.4 ከዚህ በታች በዶሚኖ የተገለፁትን ነጥቦች ብዛት ግለፅ::

•	
---	--

•	•
---	---

•	•
---	---

•	•
---	---

•	•
---	---

--	--

አስተውሉ፡

ምንም ነጥብ የለም የሚለው የዜሮ ቁጥር ፅንሰ ሃሳብ ነው።

ዜሮ 0

ዜሮን ደጋገመው በቃላቸው ይጥሩ

0 0 0 0 0 0

ዜሮን በተለያዩ ቀለም ያድምቁ፡

0

ዜሮ ቁጥርን ደጋግመው ይፃፉ።

0 --- ----

በምሳሌው መሰረት የጎደለውን ሙሉ።

ምሳሌ

0	1	2	3	4
---	---	---	---	---

		2		4
--	--	---	--	---

4	3	2	1	
---	---	---	---	--

	1		3	4
--	---	--	---	---

ተግባር 1.5

አልማዝ ሶስት እንቁላሎች ገዝታ ስትመጣ ሶስቱም ወድቀው ተሰበሩ አልማዝ ስንት እንቁላሎች ይቀሯታል?

1.4 እስከ 20 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች

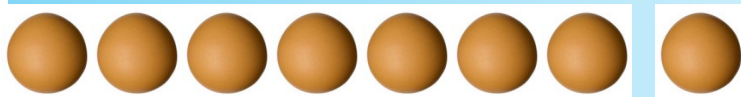
✓ ከ1-20 በፊደል መጻፍ።

✓ እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን ማንበብ።

የቡድን ስራ 1.5 : የሚከተሉትን ቁሶች በማየት ብዛታቸውን ግለፅ።

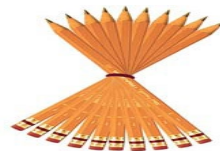

የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ግለፅ፡፡

አስር ማንኪያዎች

ቁጥሮችን አንብቡ

- 10..... አስር
- 11 አስራ አንድ
- 12 አስራ ሁለት
- 13.....አስራ ሶስት
- 14.....አስራ አራት
- 15.....አስራ አምስት
- 16.....አስራ ስድስት
- 17.....አስራ ሰባት
- 18.....አስራ ስምንት
- 19.....አስራ ዘጠኝ
- 20.....ሀያ

1.5 እስከ 20 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮችን ማንበብና መጻፍ

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች

- እስከ 20 ያሉ ቁሶችን በ 2 መቁጠር።
- ቁጥሮችን በ 3 መቁጠር።
- ጣቶችን በ 5 መቁጠር።
- ከ 20 በመነሳት ወደኋላ መቁጠር።
- ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ “ከፊት” “ከኋላ” እና በመሃል በመጠቀም ማስቀመጥ።
- ከማንኛውም ቁጥር በመነሳት እስከ 20 ወደ ፊት መቁጠር።

ተግባር:1.6

እስከ 10 ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮችን ከትንሹ ወደ ትልቁ በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

ከ 10 — 20 ያሉ ቁጥሮችን ደጋግማችሁ ፃፉ።

10 ፣ 10 ፣ 10 ----

11 ፣ 11 ፣ 11 ----

12 ፣ 12 ፣ 12 ----

13 ፣ 13 ፣ 13 ----

14 ፣ 14 ፣ 14 ----

15 ፣ 15 ፣ 15 ----

16 ፣ 16 ፣ 16 ----

17 ፣ 17 ፣ 17 ----

18 ፣ 18 ፣ 18 ----

19 ፣ 19 ፣ 19 ----

20 ፣ 20 ፣ 20 ----

በምሳሌው መሰረት የጎደለውን ቦታ ሙሉ።

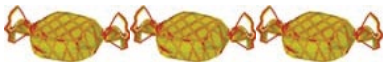
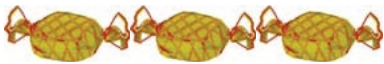
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11			14	15		17			20
	12		14		16			19	20
20		18	17	16		14		12	11

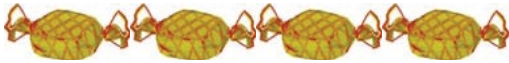
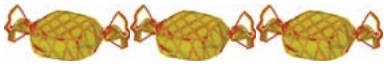
20	19				15				11
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
17			14			11			8
8			11			14			17

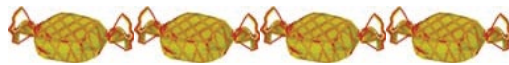
የሚከተሉትን ቁሶች በሁለት በሁለት ቁጠሩ

ሁለት

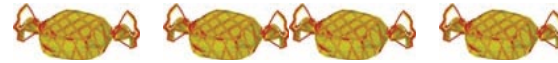
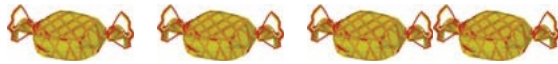

አራት

በምሳሌው መሰረት የሚከተሉትን ቁጥሮች በሁለት በሁለት ቁጠሩ

2 ፣ 4 ፣ 6 ፣ 8 ፣ 10 ፣ 12 ፣ 16 ፣ 18 ፣ 20

ሀ. 2 ፣ ____ ፣ 6 ፣ 8 ፣ ____ ፣ 12 ፣ 14 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 20

ለ. 20 ፣ 18 ፣ ____ ፣ 14 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 8 ፣ 6 ፣ ____ ፣ 2

የሚከተሉትን ቁሶች በምሳሌው መሰረት በሶስት በሶስት ቁጠሩ

ሶስት

ስድስት

የሚከተሉትን ቁጥሮች በምሳሌው መሰረት በሶስት በሶስት ቁጠሩ።

3 ፣ 6 ፣ 9 ፣ 12 ፣ 15 ፣ 18

ሀ. 3 ፣ ---- ፣ 9 ፣ ---- ፣ 15 ፣ 18

ለ. 18 ፣ --- ፣ 12 ፣ ----- ፣ 6 ፣ 3

የሚከተሉትን ቁሶች በምሳሌው መሰረት በአራት በአራት ቁጠሩ።

አራት

ስምንት

የቡድን ስራ 1.7

ተማሪዎች የራሳችሁንና የጓደኞቻችሁን ጣቶች በመጠቀም በአምስት በአምስት እስከ 20 ይቁጠሩ።

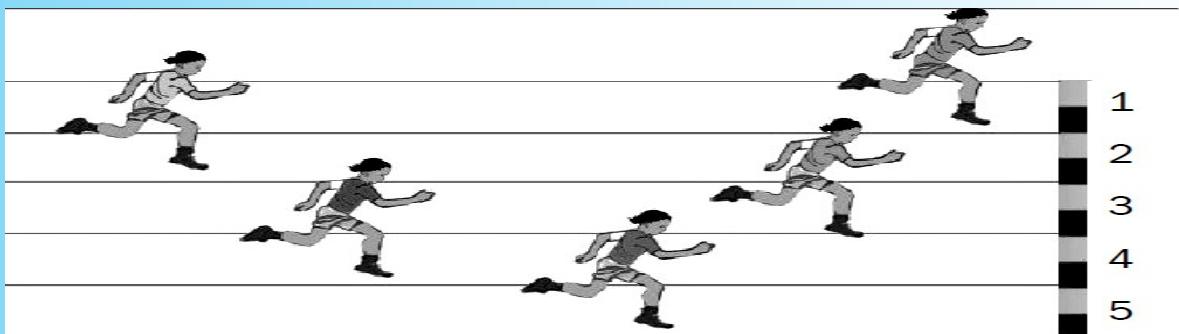
1.6 የቁጥሮች ትርጉም

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች፡

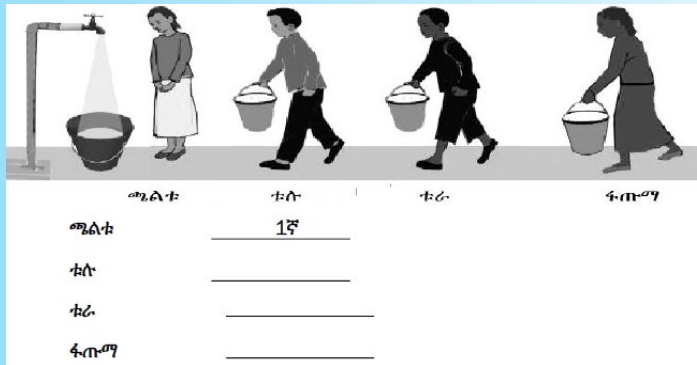
- እስከ 20 ያሉ ቁሶችን ብዛት በቅደም ተከተል መረዳት።
- በቤት ቁጥር ላይ ያሉትን የቁጠር ሆሄዎች ማንበብ።
- አንድ ለአንድ በማጋጠም ፕሮብሌሞችን መፍታት።
- ቁሶች ከተቆጠሩ በኋላ በመጨረሻ ያለውን ቁጥር በመንገር የቁሶችን ብዛት መረዳት።
- እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን በተለያዩ ነገር እንደ ሞዴል ስዕሎችና የቁጥር ገለጻ መወከል።

የቡድን ስራ

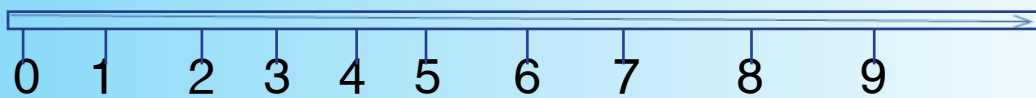
የሚከተሉትን ምስሎች በመጠቀም 1ኛ ፣ 2ኛ ፣ 3ኛ ፣ 4ኛ ወይም 5ኛ በማለት አትሌቶች የሚሮጡበትን መስመር ተወያዩባቸው።

የተሰለፉትን ሰዎች በደረጃ መግለፅ፡፡ በስማቸው ጎን ደረጃቸውን ጻፉ፡፡

ቁጥሮች በቁጥር ጨረር ላይ እንደሚከተለው ይቀመጣሉ፡፡

አሰተውሉ በቁጥር መስመር ላይ ሁልጊዜ በስተግራ ያሉት ቁጥሮች በስተቀኝ ካሉት ቁጥሮች ያንሳሉ፡፡ ስለዚህ ዜሮ ከሁሉም ያንሳል ማለት ነው፡፡

በቁጥር ጨረር 0 ከ 1 ይቀደማል ፡፡

1 ከ 2 ይቀድማል፡፡

ምሳሌ፡ 2 የ 3 ቀዳማይ ነው፡፡

5 የ 4 ተከታይ ነው፡፡

መልመጃ 1.4

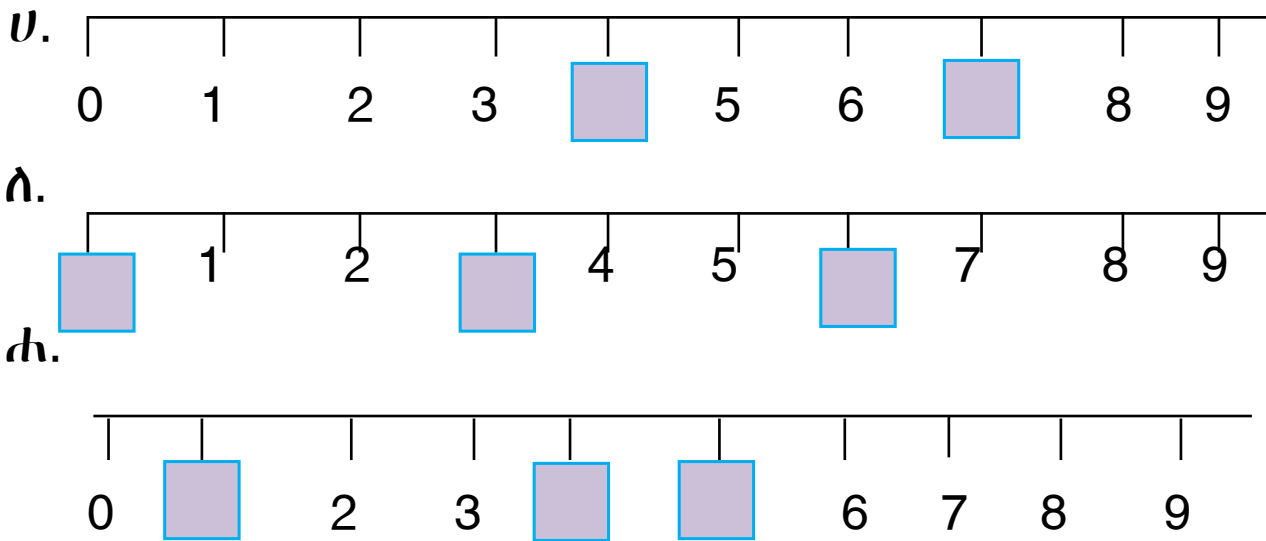
1. ባዶ ቦታውን ሙሉ

ሀ. ----- የአንድ ቀዳማይ ነው፡፡

ለ. ----- የስምንት ተከታይ ነው፡፡

ሐ.----- የዘጠኝ ቀዳማይ ነው፡፡

2. በቁጥር ጨረራ ላይ የጎደለውን መለሱ።

የምዕራፍ 1 ማጠቃለያ

- ከአንድ እስከ አምስት ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች በቅደም ተከተል፡

ከትንሹ ወደ ትልቁ 1፣ 2 ፣ 3 ፣ 4 ፣ 5

ከትልቁ ወደ ትንሹ 5፣ 4 ፣ 3 ፣ 2 ፣ 1

- ከአንድ እስከ ዘጠኝ ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች በቅደም ተከተል፡
- ከትንሹ ወደ ትልቁ 1፣ 2 ፣ 3 ፣ 4 ፣ 5 ፣ 6፣ 7 ፣ 8 ፣ 9
- ከትልቁ ወደ ትንሹ 9 ፣ 8 ፣ 7 ፣ 6 ፣ 5፣ 4 ፣ 3 ፣ 2 ፣ 1
- ምንም ወይም ባዶ የሚለው የዜሮ ፅንሰ ሀሳብን ይገልጻል።
- ከአንድ እስከ ህያ ያሉ መቁጠሪያ ቁጥሮች በቅደም ተከተል፡
- ከትንሹ ወደ ትልቁ 1፣ 2፣ 3፣ 4 ፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8፣ 9፣ 10፣ 11፣ 12
- 13፣ 14፣ 15፣ 16፣ 17፣ 18፣ 19፣ 20
- ከትልቁ ወደ ትንሹ 20፣ 19፣ 18፣ 17፣ 16፣ 15፣ 14፣ 13፣ 12፣ 11
- 10፣ 9፣ 8፣ 7፣ 6፣ 5፣ 4፣ 3፣ 2፣ 1
- በቁጥር መስመር ላይ ሁልጊዜ በስተግራ ያሉ ቁጥሮች በስተቀኝ ካሉ ቁጥሮች ያንሳሉ።

የምዕራፍ 1 የማጠቃለያ መልመጃዎች

1. በአሃዝ የተሰጡትን ቁጥሮች በፊደል ፃፉ፡፡

ሀ. 10 -----

ሐ. 5 -----

ለ. 8 -----

መ. 12 -----

2. በፊደል የተሰጡትን ቁጥሮች በአሃዝ ፃፉ፡፡

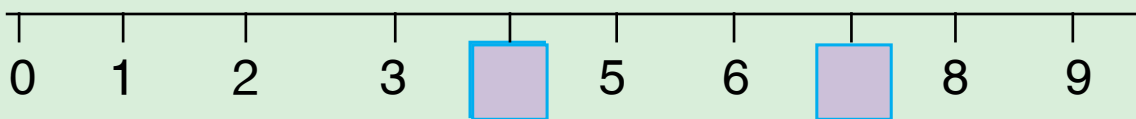
ሀ. አራት ----- ሐ. አስራ ስምንት -----

ለ. አስራ አንድ ----- መ. አስራ ዘጠኝ -----

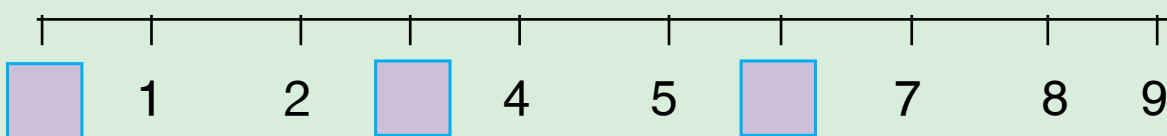
ሠ. ዜሮ -----

3. በቁጥር መስመር ላይ የጎደለውን መለሱ፡፡

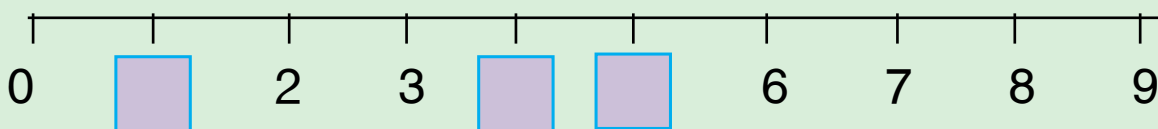
ሀ.

ለ.

ሐ.

ምዕራፍ ሁለት

ቁጥሮችን ማወዳደርና በቅደም ተከተል ማስቀመጥ

የመማር ውጤቶች: ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ በኋላ:

- ቁጥሮችን ታወዳድራላችሁ።
- ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ታስቀምጣላችሁ ።
- የቁጥሮችን የቤት ዋጋ ጽንሰ ሀሳብ ታዳብራላችሁ።

2.1 ሁለት ቁጥሮችን ማወዳደር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት:

- በሁለት ምድብ ያሉ ቁሶችን በቁጥራቸው መጠን ማወዳደር።

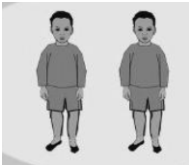
ተግባር 2.1 በ ሀ ፣ ለ እና ሐ የሚገኙትን ምስሎች ብዛታቸውን በመመልከት በግራ ያለው ወይም በቀኝ ያለው ይበልጣል በማለት አወዳድሩ።

ሀ.

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

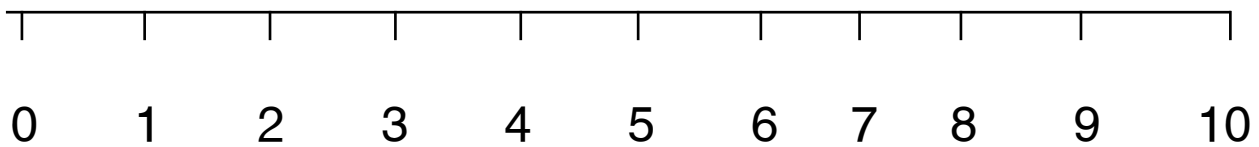
ሰ

ሐ.

አስተውሉ በቁጥር ጨረር በግራ በኩል ያሉ ቁጥሮች በቀኝ በኩል ካሉ ቁጥሮች ያንሳሉ።

“0 < 1፣ 1 < 2፣ 2 < 3፣ 3 < 4፣ 4 < 5፣ 5 < 6፣ 6 < 7፣ 7 < 8፣ 8 < 9፣ 9 < 10”

“ < ” ይህ የያንሳል ምልክት ነው።

“ > ” ይህ የይበልጣል ምልክት ነው።

“ = ” ይህ የእኩል ይሆናል ምልክት ነው።

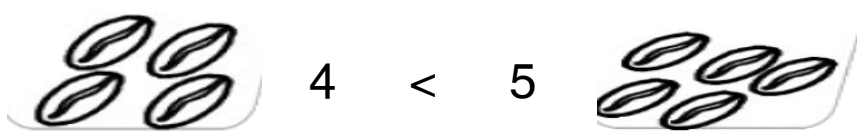
ምሳሌ “0 < 1” ምክንያቱም በቁጥር መስመር ላይ 0 ከ 1 በስተግራ በኩል ስለምትገኝ ነው።

“ 1 < 2 ” ምክንያቱም በቁጥር መስመር ላይ 1 ከ 2 በስተግራ በኩል ስለምትገኝ ነው።

የቡድን ስራ፡

በምሳሌው መሰረት የቁሶችን ብዛት አወዳድሩ።

ምሳሌ

2

3

2

2

8

6

መልመጃ 2.1

1. በምሳሌው መሠረት የሚከተሉትን ቁጥሮች አወዳድሩ።

ሀ. $4 > 3$

መ. $15 --- 13$

ለ. $16 ---- 5$

ሠ. $9 ---- 13$

ሐ. $8 --- 8$

ረ. $13 ---- 13$

2. በምሳሌው መሠረት ከትንሹ ወደ ትልቁ አስቀምጡ።

ምሳሌ 3 ፣ 5 ፣ 2 ፣ 8 ፣ 9

2 ፣ 3 ፣ 5 ፣ 8 ፣ 9

ሀ. $8 ፣ 3 ፣ 2 ፣ 7 ፣ 10$ --- ---- --- ---- ---

ለ. $9 ፣ 0 ፣ 5 ፣ 8 ፣ 3 ፣ 4$ -- --- ---- ---- ----

ሐ. $0 ፣ 5 ፣ 2 ፣ 3 ፣ 8 ፣ 7$ --- ---- ---- ---- ----

3. በምሳሌው መሠረት ከትልቁ ወደ ትንሹ አስቀምጡ።

ምሳሌ 1 ፣ 2 ፣ 8 ፣ 6 ፣ 9 ፣ 8 9 ፣ 8 ፣ 6 ፣ 2 ፣ 1

ሀ. 2 ፣ 5 ፣ 8 ፣ 3 ፣ 7 ፣ 9 ---- ---- --- ----- ---

ለ. 4 ፣ 5 ፣ 8 ፣ 9 ፣ 10 --- ---- ----- ----- ---

ሐ. 5 ፣ 8 ፣ 2 ፣ 7 ፣ 9 --- --- --- --- ---

2.2. ሶስት ቁጥሮችን ማወዳደር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች

- የቁስ ስብስቦችን በቁጥራቸው ቅደም ተከተል ያስቀምጡ።
- “በፊት” “በኋላ” እና “በመካከል” በማለት ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ ያስቀምጡ።
- ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ ያወዳድሩ።

የቡድን ስራ

የሚከተሉትን ምስሎች ጥንድ ጥንድ በመሆን ተወያዩበት።

የሚከተሉትን ምስሎች ብዛት በምሳሌው መሠረት አወዳድሩ።

1

<

3

<

4

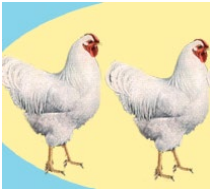
3

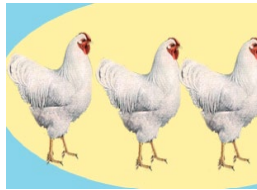
2

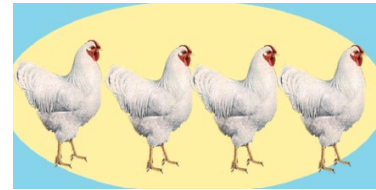
1

2

3

4

መልመጃ 2.2

1. የሚከተሉትን ሶስት ቁጥሮች አወዳድሩ።

ምሳሌ $1 < 2 < 4$

ሀ. $5 _ 7 _ 9$

መ. $12 _ 13 _ 14$

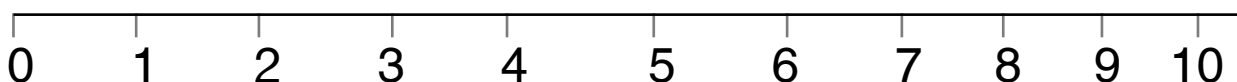
ለ. $2 _ 3 _ 4$

ሠ. $19 _ 18 _ 17$

ሐ. $8 _ 8 _ 8$

ረ. $11 _ 9 _ 8$

2. ከቁጥር መስመር ላይ ሶስት ቁጥሮችን በመውሰድ በፊት፣ በኋላ እና በመካከል በማለት ለዩ።

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

ምሳሌ 1 ቁጥር ከ 2 በፊት ትገኛለች።

2 ቁጥር በ 1 እና በ 3 መካከል ትገኛለች።

3 ቁጥር ከ 2 በኋላ ትገኛለች።

ቁጥሮች	በፊት	ከኋላ
5	4	6
9		
4		
1		
7		

በተሰጠው ምሳሌ መሰረት ባዶ ቦታዎችን ሙሉ።

ምሳሌ የ 4 ቀዳማይ 3 ነው።

የ 7 ተከታይ 8 ነው።

ሀ. የ 6 ተከታይ ----- ነው።

ለ. የ 8 ቀዳማይ ----- ነው።

ሐ. የ 9 ተከታይ ----- ነው።

መ. የ 1 ቀዳማይ ----- ነው።

ሠ. የ 5 ተከታይ ----- ነው።

3. እኔ ቁጥር ነኝ በሰባት እና በዘጠኝ መካከል እገኛለሁ እኔማን ነኝ?

አስተውሉ፡

✓ ከተሰጠው ቁጥር በፊት የሚገኝ ቁጥር ቀዳማይ ይባላል።

✓ ከተሰጠው ቁጥር በኋላ የሚገኝ ቁጥር ተከታይ ይባላል።

2.3. እስከ 20 ያሉ ቁጥሮች ቅደም ተከተል

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች

- የቁጥር ስብስቦችን በቁጥራቸው ቅደም ተከተል ማስቀመጥ

ተግባር 2.2 ቁጥሮች ከ 0 እስከ 10 በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

አስተውሉ

እስከ 20 ያሉ ቁጥሮች ቅደም ተከተል በአሀዝ ከትንሹ ወደ ትልቁ እንደሚከተለው ይሆናል።

0 ፣ 1 ፣ 2 ፣ 3 ፣ 4 ፣ 5 ፣ 6 ፣ 7 ፣ 8 ፣ 9 ፣ 10 ፣ 11 ፣
12 ፣ 13 ፣ 14 ፣ 15 ፣ 16 ፣ 17 ፣ 18 ፣ 19 ፣ 20

እስከ 20 ያሉ ቁጥሮች ከትልቁ ወደ ትንሹ

20 ፣ 19 ፣ 18 ፣ 17 ፣ 16 ፣ 15 ፣ 14 ፣ 13 ፣ 12 ፣ 11
፣ 10 ፣ 9 ፣ 8 ፣ 7 ፣ 6 ፣ 5 ፣ 4 ፣ 3 ፣ 2 ፣ 1 ፣ 0

መልመጃ 2.3

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከትንሹ ወደ ትልቁ በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

ምሳሌ 11 ፣ 15 ፣ 14 ፣ 18 ፣ 17

ከትንሹ ወደ ትልቁ 11 ፣ 14 ፣ 15 ፣ 17 ፣ 18

ሀ. 16 ፣ 14 ፣ 18 ፣ 15 ፣ 17

ለ. 19 ፣ 12 ፣ 11 ፣ 18 ፣ 15

ሐ. 19 ፣ 13 ፣ 17 ፣ 14 ፣ 16

መ. 19 ፣ 17 ፣ 15 ፣ 13 ፣ 12

2. የሚከተሉትን ጥያቄዎች በተሰጠው ምሳሌ መሰረት ባዶ ቦታዎችን ሙሉ።

ምሳሌ የ 14 ቀዳማይ 13 ነው።

የ 17 ተከታይ 18 ነው።

ሀ. የ 16 ተከታይ _____ ነው።

ለ. የ 18 ቀዳማይ _____ ነው።

ሐ. የ 19 ተከታይ _____ ነው።

መ. የ 11 ቀዳማይ _____ ነው።

ሠ. የ 15 ተከታይ _____ ነው።

3. የጎደለውን ቁጥር ሙሉ።

ምሳሌ 12 ፣ ____ ፣ 14 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 17 ፣ ____ ፣ 19

12 ፣ 13 ፣ 14 ፣ 15 ፣ 16 ፣ 17 ፣ 18 ፣ 19

ሀ. 11 ፣ ____ ፣ 13 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 16

ለ. 15 ፣ ____ ፣ 17 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 20

ሐ. 12 ፣ ____ ፣ 14 ፣ ____ ፣ ____ ፣ 17

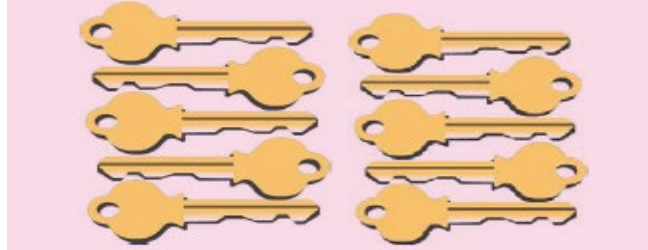
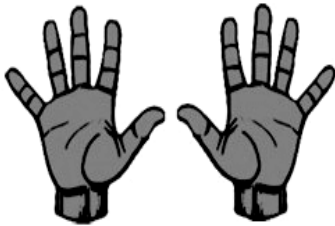
መ. 16 ፣ ____ ፣ 18 ፣ ____ ፣ 20

2.4. ቁጥሮችን በ 10 ቡድን መክፈል

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች፡

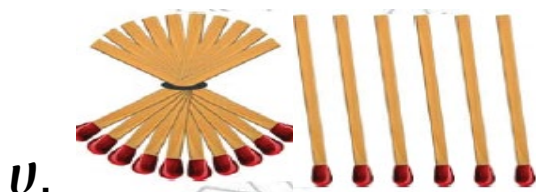
- ሁለት የቁስ ስብስቦችን 10 እስኪሆኑ ድረስ ማጣመር።
- ቁሶችን በአስር እና በአምስት መመደብ።

ተግባር 2.3 የሚከተሉትን ምስሎች ብዛታቸውን ዓፋ፡፡

መልመጃ 2.4

በምሳሌው መሰረት ምስሎችን በ10 ቡድን በመክፈል ግለፅ፡፡

16

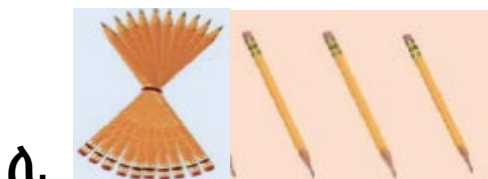
=

10

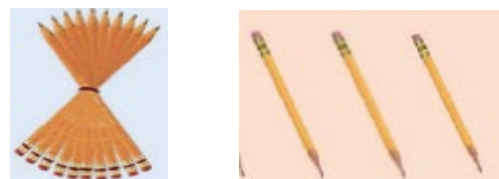
እና

6

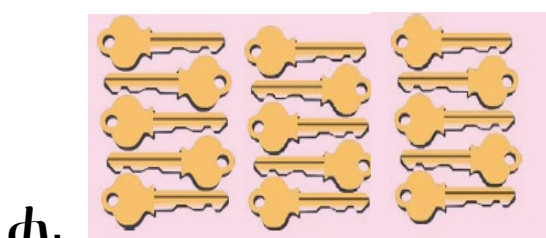

13

=

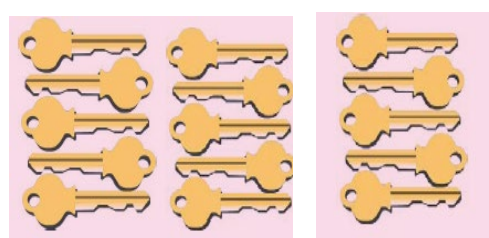

_____ እና _____

15

=

_____ እና _____

የቡድን ስራ፡

1. የራሳችሁንና የጓደኞቻችሁን እርሳስ 10 ፣ 10

እያደረጋችሁ አስቀምጡ።

2. ችኮችን በቀለማቸው 10 ፣ 10 እያደረጋችሁ ቁጠሩ።

2.5 የ 1 እና የ 10 የቁጥር ቤት ዋጋ

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- በሙሉ ቁጥር ውስጥ ስንት አስሮች እና አንዶች እንዳሉ መናገር።
- የቁጥር ቤት ዋጋ ጽንሰ ሃሳብን ማዳበር።

ተግባር 2.4 ቀጥሎ ያሉትን የምስሎች ብዛት ቁጠሩ።

15

እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን አስሮች እና አንዶች አንደሚከተለው መለየት ይቻላል።

ለምሳሌ፡ሀ. አስራ አምስት አንድ አስርና አምስት አንዶች አሉት እንደ ማለት ነው።

ለ. አስራ ስምንት አንድ አስር እና ስምንት አንዶች

አስተውሉ፡

በሁለት አሃዞች የሚገለፁ ቁጥሮች የአስር ቤትና የአንድ ቤት ዋጋ አላቸው፡፡

✓ ከ 1 እስከ 9 ያሉ ቁጥሮች የአስር ቤት ዋጋ የላቸውም፡፡

✓ በሁለት አሃዞች የሚገለጹ ቁጥሮች ውስጥ በቀኝ በኩል ያለው የአንድ ቤት ሲሆን በግራ በኩል ያለው የአስር ቤት ነው፡፡

ምሳሌ፡

ቁጥር	የቤት ዋጋ	
	የአስር ቤት	አንድ ቤት
12	1	2
18	1	8
5	የለውም	5

መልመጃ 2.5

1. የሚከተሉትን ባዶ ቦታዎች ሙሉ፡፡

ሀ. አስር _____ አስር እና _____ አንዶች

ለ. አስራ አራት _____ አስር እና _____ አንዶች

ሐ. ሀያ _____ አስር እና _____ አንዶች

2. ከላይ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት የሚከተለውን ሰንጠረዥ ሙሉ፡፡

ቁጥር	የአስር ቤት ዋጋ	የአንድ ቤት ዋጋ
13		
10		
8		
20		
19		

የምዕራፍ 2 ማጠቃለያ

❖ ቁጥሮችን ለማወዳደር የምንጠቀማቸው ምልክቶች

“ < ” ይህ የያንሳል ምልክት ነው።

“ > ” ይህ የይበልጣል ምልክት ነው።

“ = ” ይህ የእኩል ይሆናል ምልክት ነው።

❖ ቀዳማይ ማለት ከቁጥሩ በፊት የሚገኝ የመጀመሪያ ቁጥር ነው።

❖ ተከታይ ማለት ከቁጥሩ ቀጥሎ የሚመጣው የመጀመሪያ ቁጥር ነው።

❖ በአንድ አሀዝ የሚፃፉ ቁጥሮች የአንድ ቤት ዋጋ ብቻ አላቸው።

❖ በሁለት አሀዝ የሚፃፉ ቁጥሮች የአስር ቤት እና የአንድ ቤት ዋጋ አላቸው።

የምዕራፍ 2 ማጠቃለያ መልመጃ

1. ባዶ ቦታውን ሙሉ፡፡

ሀ. ----- በ 3 እና በ 5 መካከል ይገኛል፡፡

ለ. ----- የ 8 ቀዳማይ ነው፡፡

ሐ.----- በ 12 እና በ 14 መካከል ይገኛል፡፡

መ. ----- የ 0 ተከታይ ነው፡፡

ሠ ----- በ 9 እና በ 11 መካከል ይገኛል፡፡

2. ቁጥሮችን “< “ ፣ “ > “ ወይም “ = “ በመጠቀም አወዳድሩ፡፡

ሀ. 12 ____ 15

ሠ. 19 ____ 12

ለ. 17 ____ 11

ረ. 15 ____ 15

ሐ. 13 ____ 13

ሰ. 10 ____ 18

መ. 0 ____ 3

ሸ. 7 ____ 2

3. ከዚህ በታች ላሉት ቁጠሮች የቤት ዋጋቸውን ፃፉ፡፡

ቁጥሮች	የአንድ ቤት ዋጋ	የአስር ቤት ዋጋ
20		
15		
4		
11		

4. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከትልቁ ወደ ትንሹ በቅደም ተከተል አስቀምጡ፡፡

ሀ. 2፣6፣7፣5፣4፣3

ሠ. 8፣6፣7፣4፣3፣5

ለ. 12፣10፣9፣11፣13

ረ. 2፣8፣9፣3፣10

ሐ. 18፣15፣16፣19፣20፣17

ሰ. 4፣0፣1፣8፣3፣7

መ. 4፣0፣1፣5፣3፣2

ሸ. 8፣6፣7፣4፣3፣9

5. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከትንሹ ወደ ትልቁ በቅደም ተከተል አስቀምጡ፡፡

ሀ. 3፣6፣7፣5፣4፣2

መ. 19፣15፣16፣18፣20፣17

ለ. 13፣10፣9፣11፣12

ሠ. 4፣0፣1፣5፣3፣2፣6

ሐ. 2፣0፣1፣5፣3፣4

ረ. 5፣6፣7፣8፣3

6. የአቶ አሊቶ ልጆች ከታናሽ እስከ ታላቅ በቅደም ተከተል አሽሌ ፣ ቱጁራ እና ቤዛ ናቸው፡፡

ሀ. አቶ አሊቶ ስንት ልጆች አላቸው?

ለ. የቱጁራ ቀዳማይ ማን ናት?

ሐ. የቱጁራ ተከታይ ማን ናት?

ምዕራፍ ሶስት

መደመር

$$\begin{array}{l} 1 + 1 = 2 \\ 2 + 2 = 4 \\ 4 + 4 = 8 \end{array}$$

የመማር ውጤቶች፡ ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ በኋላ፡

- የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ቁጥሮችን ትደምራላችሁ።
- የመደመርን ሂሳባዊ ገለጻ ትረዳላችሁ።
- የመደመር ምልክትን ታውቃላችሁ።

መግቢያ፡

በምዕራፍ አንድ ቁጥሮችን እስከ 20 ማንበብና መፃፍ እንድሁም በምዕራፍ ሁለት ቁጥሮችን ማወዳደር እና ቅደም ተከተል ተምራችኋል። በዚህ ምዕራፍ ደግሞ ቁጥሮችን እስከ 20 መደመር ትማራላችሁ።

3.1 የመደመር ዐረፍተ ነገር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች፡

- የሁለት ቁሶችን ስብስብ ማደባለቅ እና አብሮ መቁጠር።
- “+” ምልክት መረዳት።
- “=” ምልክት መረዳት።

ተግባር 3.1 የሚከተሉትን ምስሎች በመደባለቅ ብዛታቸውን ያፋ፡፡

7

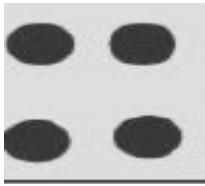
እና

3

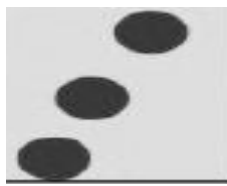

=

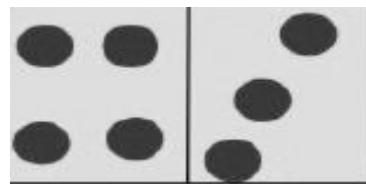
10

እና

=

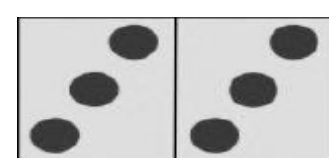

እና

=

እና

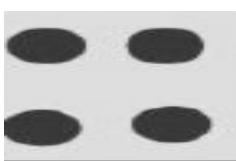
=

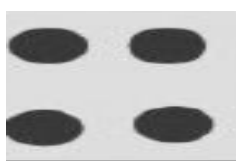
አስተውሉ፡ “ + ” የመደመር ምልክት ነው፡፡

መልመጃ 3.1

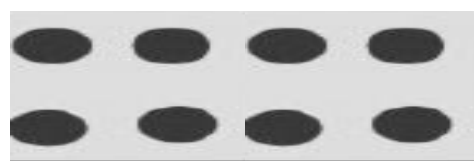
በምሳሌው መሰረት የሚከተሉትን ምስሎች ደምሩ፡፡

+

=

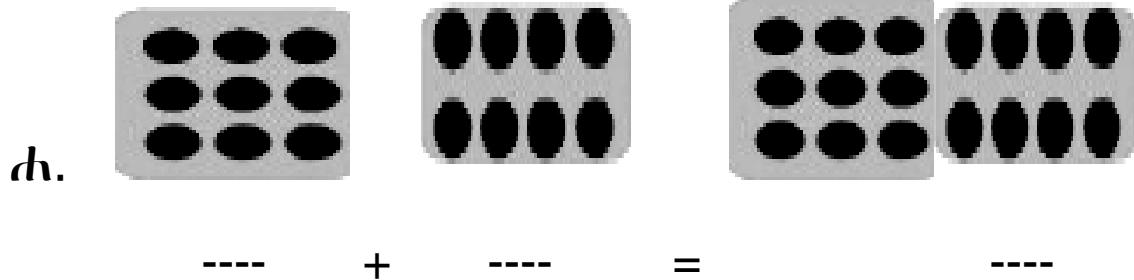
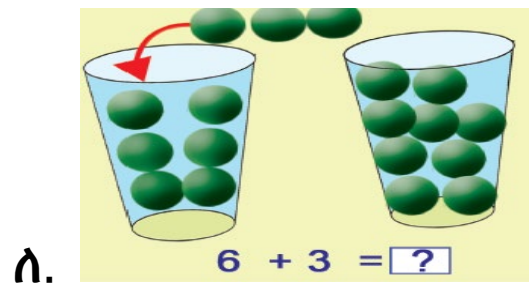
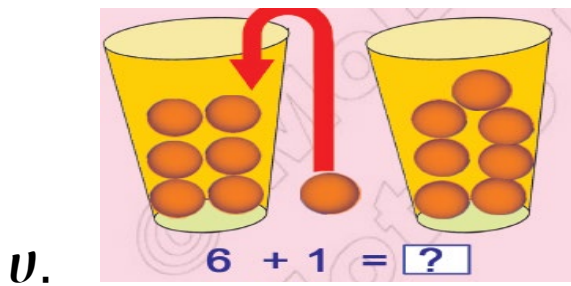
4

+

4

=

8

3.2 ወደ ፊት እየዘለሉ መቁጠር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃቶች፡

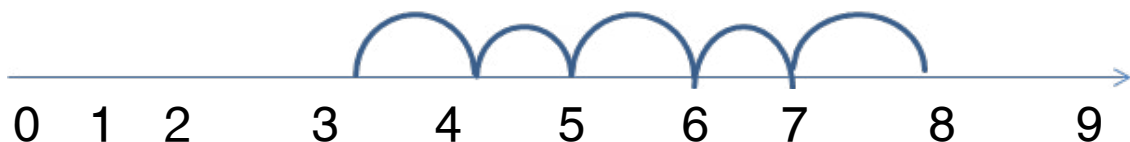
- ከ1 በመነሳት በ2፣3 ወይም በ5 እየዘለሉ መቁጠር፡፡
- ከ1 በተለየ መነሻ እየዘለሉ መቁጠር፡፡

የቡድን ስራ፡

ቁጥሮችን ከ 0 እስከ 20 በቅደም ተከተል አስቀምጡ፡፡

በምሳሌው መሰረት የቁጥር መስመርን በመጠቀም ቁጥሮችን ወደ ፊት ቁጠሩ፡፡

ምሳሌ፡ 3 ፣ 4 ፣ 5 ፣ 6 ፣ 7 ፣ 8

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

ሀ. $6 \div 7 \div \underline{\quad} \div \underline{\quad} \div 10 \div 11$

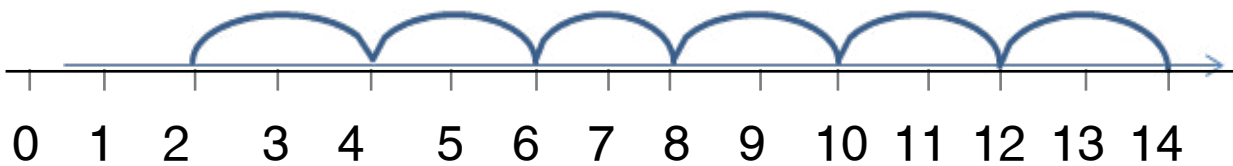
ለ. $8 \div 9 \div \underline{\quad} \div 11 \div \underline{\quad} \div \underline{\quad} \div 14$

ሐ. $15 \div \underline{\quad} \div 17 \div \underline{\quad} \div \underline{\quad} \div 20$

መልመጃ 3.2

የሚከተሉትን ቁጥሮች በምሳሌው መስረት እየዘለላችሁ ቁጠሩ።

ምሳሌ፡ $2 \div 4 \div 6 \div 8 \div 10 \div 12 \div 14$

ሀ. $3 \div 6 \div \text{---} \div 12 \div \text{---} \div 18$

ለ. $4 \div 8 \div \text{---} \div 16 \div 20$

ሐ. $0 \div 5 \div \text{---} \div 15 \div 20$

3.3 $5 \div 6 \div 7 \div 8 \div 9$ እና 10 መመስረት

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- ከ10 በታች ያሉ ቁጥሮችን በማጣመር አስርን መመስረት።

ተግባር 3.2

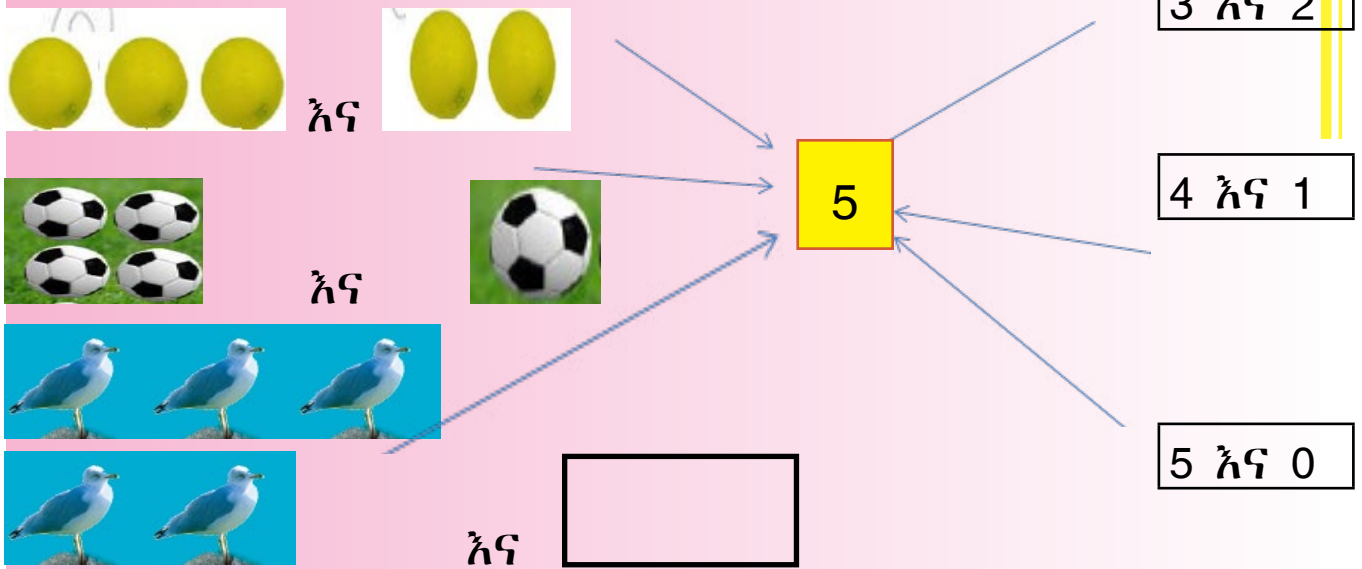
አራት እና አንድ ሲደባለቁ አምስት ይሆናሉ።

ሶስትና አራት ሲደባለቁ _____ ይሆናሉ።

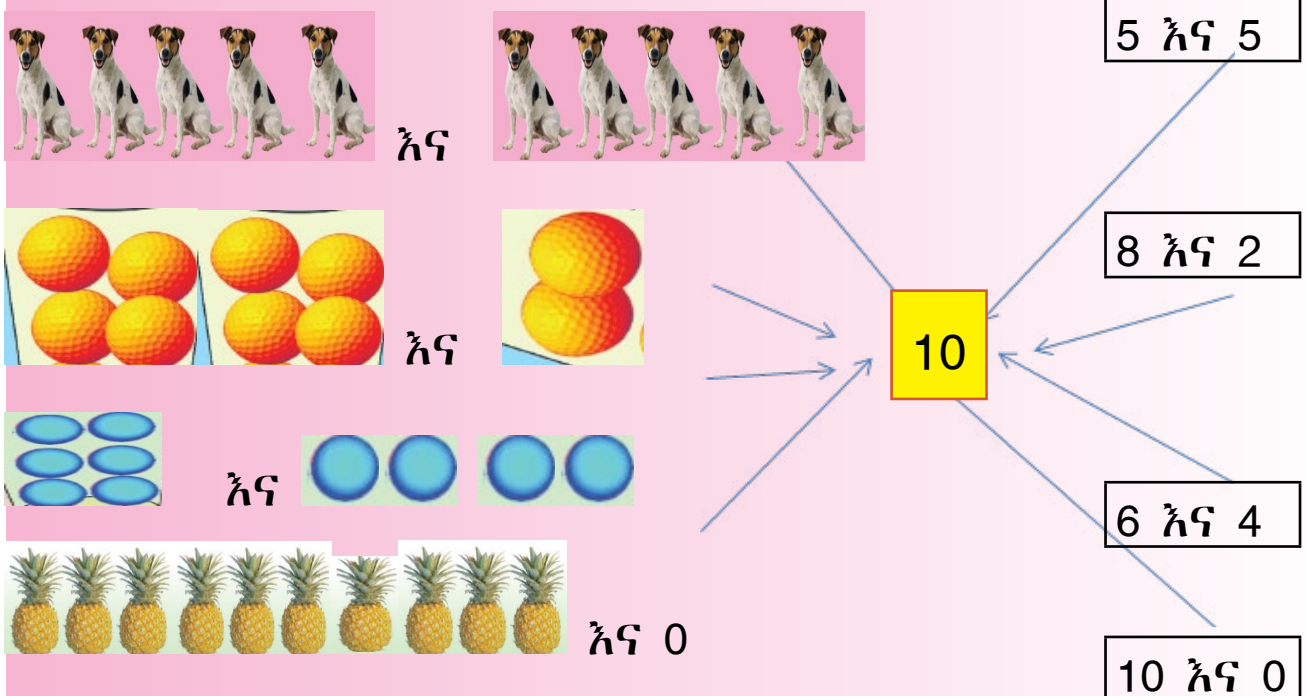
ሰባትና ሁለት ሲደባለቁ _____ ይሆናሉ።

ሶስትና አምስት ሲደባለቁ _____ ይሆናሉ።

አስተውሉ፡ 5 እንደሚከተለው መመስረት ይቻላል፡፡

10 እንደሚከተለው መመስረት ይቻላል፡፡

መልመጃ 3.3

7፣ 8 እና 9 ከላይ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት መስርቱ።

3.4 ባለ አንድ አሃዝ ቁጥሮችን መደመር

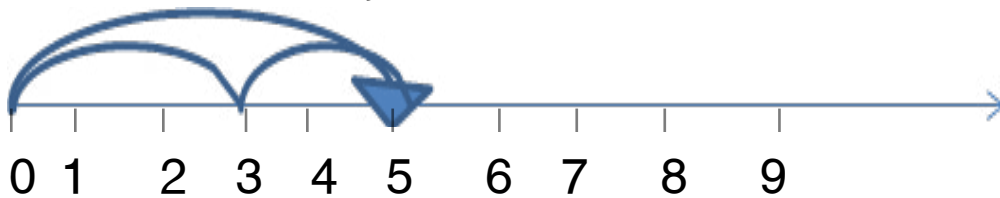
የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- ሁለት ባለ አንድ አሃዝ ቁጥሮችን መደመር።
- የቁጥር መስመር በመጠቀም ቁጥሮችን ወደ ጎን መደመር።

ተግባር 3.3

ሶስት ደብተሮች ነበሩኝ። እናቴ ሁለት ጨመረችልኝ። አጠቃላይ ስንት ደብተሮች ይኖሩኛል?

ምሳሌ፡ $3+2 = 5$ ይህ ማለት በቁጥር መስመር ወደ ጎን ሲደመሩ እንደሚከተለው ይሆናል።

$$3+2 = 5$$

ተግባር 3.4 የቁጥር መስመርን በመጠቀም ቁጥሮችን ደምሩ።

ሀ. $2+3 = \text{-----}$

ሐ. $7+3 = \text{-----}$

ለ. $1+5 = \text{-----}$

መ. $2+6 = \text{-----}$

አስተውሉ፡ ዜሮ ከማንኛውም ቁጥር ጋር ቢደመር ለውጥ አያመጣም።

ምሳሌ፡ $0+5 = 5$

$$0+9 = 9$$

መልመጃ 3.4

1. በምሳሌው መሰረት ቁጥሮችን ቁልቁል ደምሩ።

ምሳሌ ፡ ሀ. $\begin{array}{r} 5 \\ +2 \\ \hline \end{array}$ ለ. $\begin{array}{r} 4 \\ +1 \\ \hline \end{array}$ ሐ. $\begin{array}{r} 6 \\ +2 \\ \hline \end{array}$ መ. $\begin{array}{r} 6 \\ +0 \\ \hline \end{array}$

ሀ. $\begin{array}{r} 0 \\ +2 \\ \hline \end{array}$ ሐ. $\begin{array}{r} 6 \\ +2 \\ \hline \end{array}$ ሠ. $\begin{array}{r} 4 \\ +2 \\ \hline \end{array}$

ለ. $\begin{array}{r} 5 \\ +4 \\ \hline \end{array}$ መ. $\begin{array}{r} 7 \\ +3 \\ \hline \end{array}$ ረ. $\begin{array}{r} 5 \\ +5 \\ \hline \end{array}$

2. የጎደለውን ባዶ ቦታ ሙሉ።

ሀ. $3 + \underline{\quad} = 7$ መ. $\underline{\quad} + 6 = 9$

ለ. $8 + \underline{\quad} = 10$ ሠ. $7 + \underline{\quad} = 8$

ሐ. $\underline{\quad} + 5 = 9$ ረ. $\underline{\quad} + 6 = 7$

3. በክረምት ወቅት ተማሪ አለሙ ሁለት አቅመ ደካማ ሰዎችን እና አራት የታመሙ ሰዎችን ይረዳል። አለሙ አጠቃላይ ስንት ሰዎች ይረዳል?

4. አስቴር በክረምት ወቅት ቅዳሜ 4 የዛፍ ችግኞችን እና እሁድ 5 የዛፍ ችግኞችን ተከለች። አጠቃላይ ስንት ችግኞችን ተከለች?

3.5 ባለ አንድ አሃዝ ከባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮች ጋር መደመር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- ባለአንድ አሃዝ ቁጥሮችን ከባለሁለት አሃዝ ቁጥሮች ጋር መደመር።

ተግባር 3.5 የሚከተሉትን ቁጥሮች ደምሩ።

ሀ. $3+12$

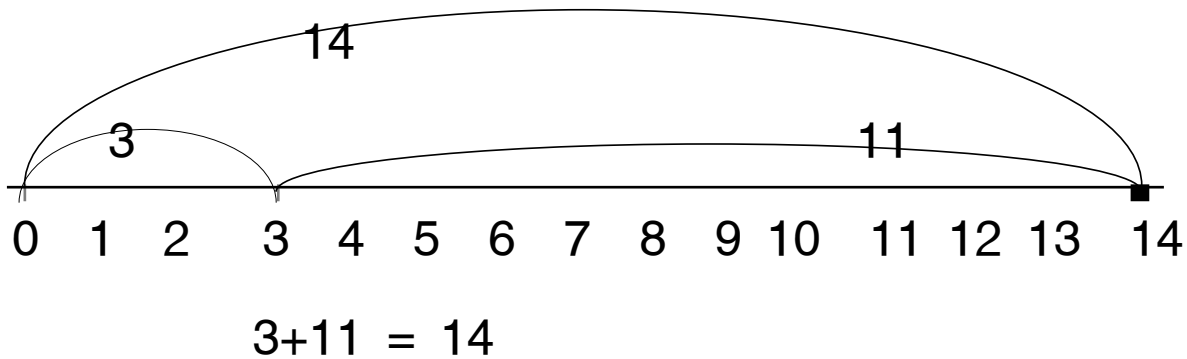
ለ. $5+16$

ሐ. $1+10$

መ. $2+17$

- የቁጥር መስመር በመጠቀም ባለ አንድ እና ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮችን ወደ ጎን መደመር።

ምሳሌ፡ $3+11 = 14$ ይህ ማለት በቁጥር መስመር ወደ ጎን ሲደመሩ እንደሚከተለው ይሆናል።

የቡድን ስራ፡

በምሳሌው መሠረት የቁጥር መስመር በመጠቀም የሚከተሉትን ቁጥሮች ደምሩ።

ሀ. $5+13$

ሐ. $2+18$

ለ. $6+12$

መ. $3+17$

መልመጃ 3.5

1. በምሳሌው መሠረት ቁጥሮችን ቁልቁል ደምሩ።

ምሳሌ ፡ ሀ. $\begin{array}{r} 5 \\ +12 \\ \hline 17 \end{array}$ ወይም

	10 ቤት	1 ቤት
5		5
+12	1	2
17	= 17	

ወይም

$$\begin{array}{r} 4 \\ \lambda. \quad +11 \\ \hline 15 \end{array}$$

	10 ቤት	1 ቤት
		4
	1	1
	= 15	

$$\begin{array}{r} \upsilon. \quad 0 \\ +12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \sigma. \quad 7 \\ +13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \lambda. \quad 5 \\ +14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \omega. \quad 4 \\ +12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \alpha. \quad 16 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \zeta. \quad 15 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

2. የጎደለውን ባዶ ቦታ መሙላት፡፡

$$\upsilon. \quad 13 + \underline{\quad} = 17$$

$$\alpha. \quad \underline{\quad} + 15 = 19$$

$$\lambda. \quad 0 + \underline{\quad} = 16$$

$$\sigma. \quad \underline{\quad} + 16 = 17$$

3.6 ቁጥሮችን መተንተን

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- ቁጥሮችን በተለያዩ የቁጥሮች ድምር መግለፅ፡፡

ተግባር 3.6

የሚከተሉትን ቁጥሮች ደምሩ፡፡

$$\upsilon. \quad 3+6$$

$$\sigma. \quad 11+3$$

$$\lambda. \quad 5+6$$

$$\omega. \quad 12+5$$

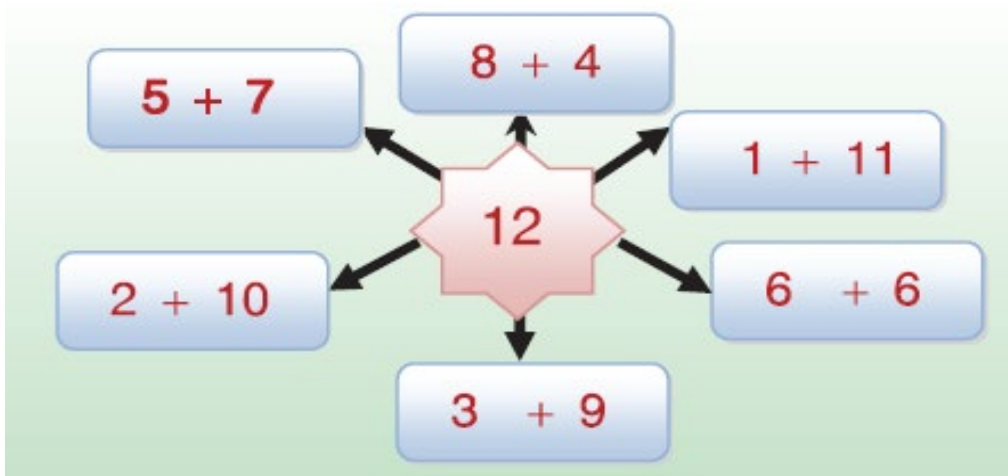
$$\alpha. \quad 6+6$$

$$\zeta. \quad 0+8$$

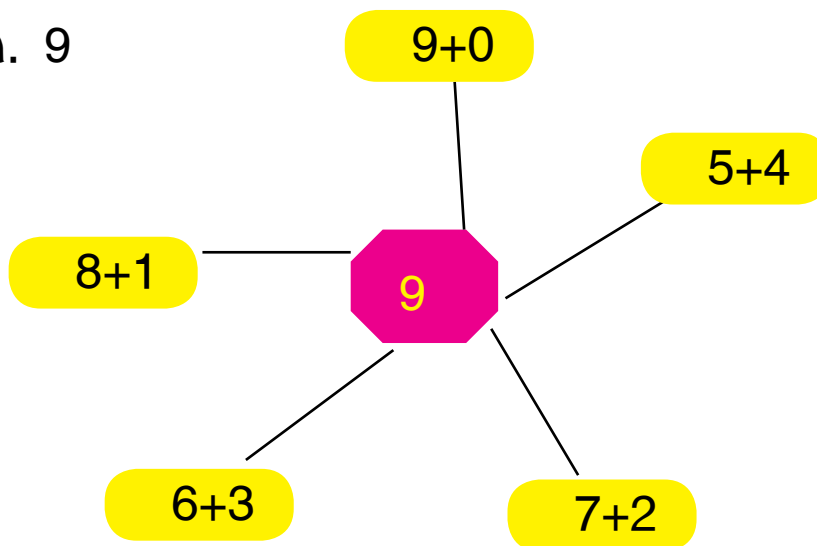
ሒሳብ 1ኛ ክፍል

ቁጥሮችን እንደሚከተለው መተንተን ይቻላል።

ምሳሌ፡ሀ. 12

ለ. 9

መልመጃ 3.6

1. ከላይ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት የሚከተሉትን ቁጥሮች ተንትኑ።

ሀ. 14

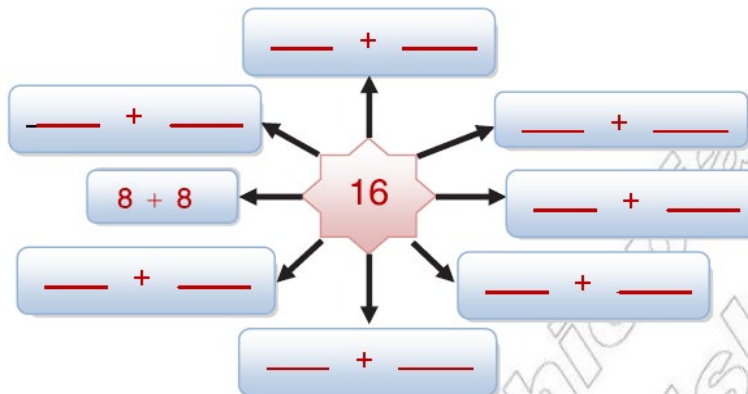
ለ. 8

ሐ. 11

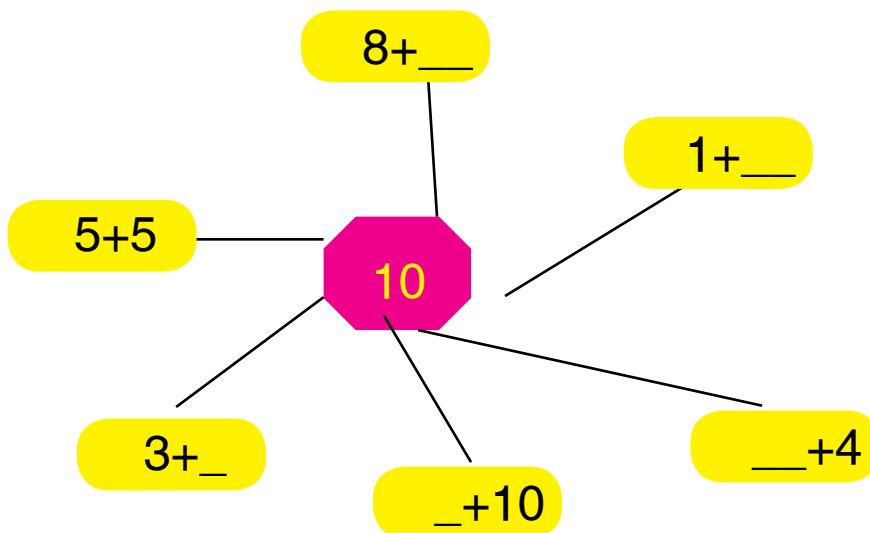
መ. 5

2. የሚከተሉትን በጎደለው ቦታ መሙሉ፡

ሀ.

ለ.

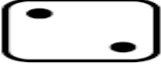
3. እጥፍና አቅራብ እጥፍ

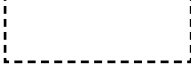
የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

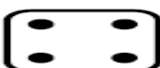
- የቁጥሮችን እጥፍ እና አቅራብ አጥፍ መረዳት፡፡

ተግባር 3.7 የሚከተሉትን ነጥቦች ደምሩ።

1. + =

2. + =

3. + =

4. + =

5. + =

አስተውሉ፡

እጥፍ ማለት የሁለት እኩል ቁጥሮች ድምር ነው።

አቅራብ አጥፍ ማለት ከቁጥሩ እጥፍ በአንድ የሚበልጥ ማለት ነው። ወይም በሌላ አገላለፅ

አቅራብ እጥፍ = እጥፍ + 1 ማለት ነው።

ምሳሌ፡ሀ. $2+2 = 4$ ይህ ማለት 4 የ 2 እጥፍ ነው ማለት ነው።

ለ. $3+3 = 6$ ይህ ማለት 6 የ 3 እጥፍ ነው ማለት ነው።

ሐ. $7 = 6+1$ ይህ ማለት 7 የ 3 አቅራብ እጥፍ ነው።

መ. $8+8 = 16$ ይህ ማለት 16 የ 8 እጥፍ ነው ማለት ነው።

ሠ. $9 = 8+1$ ይህ ማለት 9 የ 4 አቅራብ እጥፍ ነው።

መልመጃ 3.7

1. የሚከተሉትን ባዶ ቦታ መሙሉ፡፡

- ሀ. የ 4 እጥፍ ____ ነው፡፡ ሰ. 8 የ ____ እጥፍ ነው፡፡
- ለ. የ 6 እጥፍ ____ ነው፡፡ ሸ. 2 የ ____ እጥፍ ነው፡፡
- ሐ. የ 7 እጥፍ ____ ነው፡፡ ቀ. 12 የ ____ እጥፍ ነው፡፡
- መ. የ 2 እጥፍ ____ ነው፡፡ በ. 18 የ ____ እጥፍ ነው፡፡
- ሠ. 11 የ--አቅራብ እጥፍ ነው፡፡ ተ. የ4 አቅራብ እጥፍ ____ ነው፡፡
- ፈ. 5 የ ____ አቅራብ እጥፍ ነው፡፡ ቸ. የ6 አቅራብ እጥፍ ____ ነው፡፡

2. የሚከተለውን ሰንጠረዥ መሙሉ፡፡

ቁጥር	እጥፍ	አቅራብ እጥፍ
3		
5		
7		
9		
8		
6		

የምዕራፍ 3 ማጠቃለያ

- ❖ $<< + >>$ ይህ የመደመር ምልክት ነው።
- ❖ ማንኛውም ቁጥር ከዜሮ ጋር ሲደመር እራሱ ቁጥሩን ይሰጠናል።
- ❖ ቁጥሮችን ወደ ጎን እና ቁልቁል መደመር ይቻላል።
- ❖ እጥፍ ማለት የሁለት እኩል ቁጥሮች ድምር ነው።
- ❖ አንድን ቁጥር እጥፍ ካደረግን በኋላ ከእጥፉ ቀጥሎ የሚመጣው ቁጥር አቅራብ እጥፍ ይባላል።

የምዕራፍ 3 ማጠቃለያ መልመጃ

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች ወደ ጎን የቁጥር መስመር በመጠቀም ደምራችሁ አሳዩ።

ሀ. $3 + 5 = 8$	ሐ. $7 + 9 = 16$
ለ. $1 + 4 = 5$	መ. $3 + 8 = 11$
2. ቀጥሎ የተሰጡትን ቁጥሮች በመተንተን ደምራችሁ አሳዩ።

ሀ. 6	ሐ. 3
ለ. 9	መ. 7
3. ባደ ቦታውን ሙሉ።

ሀ. $\underline{\quad} + 9 = 17$	መ. $\underline{\quad} + 12 = 15$
ለ. $4 + \underline{\quad} = 14$	ሠ. $0 + \underline{\quad} = 6$
ሐ. $7 + \underline{\quad} = 15$	ረ. $11 + 7 = \underline{\quad}$
4. ቁጥሮችን ከድምራቸው ጋር አዛምዱ።

ሀ. $1+4$	13
ለ. $9+3$	12
ሐ. $12+1$	18
መ. $0+10$	5
ሠ. $15+3$	10

5. የሚከተለውን ስንጠረገፍን ሙሉ::

ቁጥር	እጥፍ	አቀራብ እጥፍ
2		
8		
4		
7		
1		

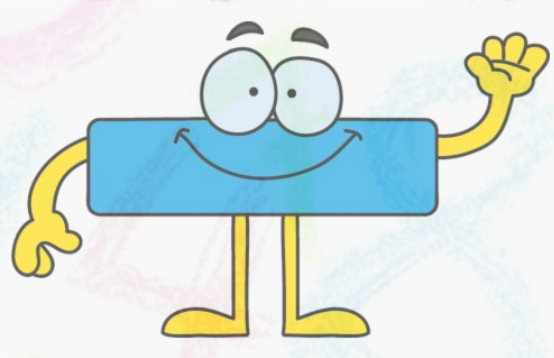
6. ማርታ ለህዳሴ ግድብ የሚውል በተለያዩ ጊዜ 5 ብር እና 10 ብር ሰጠች:: ማርታ አጠቃላይ ስንት ብር ሰጠች?

7. አበበ በቦርሳው ውስጥ 2 ማንጎ እና 4 ብርቱካኖችን ይዟል:: አበበ በቦርሳው ውስጥ ስንት ፍራፍሬዎችን ይዟል?

8. ወንድሜ ለእኔ እና ለእህቴ ሶስት ሶስት ደብተሮችን ገዝቶ መጣ:: ወንድሜ አጠቃላይ ስንት ደብተሮችን ገዛ?

ምዕራፍ አራት

መቀነስ

የመማር ውጤቶች፣ ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ

- የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ቁጥሮችን ትቀንሳላችሁ።
- በመደመርና በመቀነስ መካከል ያለውን ዝምድና ትረዳላችሁ።

መግቢያ፡

በምዕራፍ ሁለት አስከ 20 ያሉ ቁጥሮች መደመር ተምራክቸዋል፡
በዚህ ምዕራፍ ደግሞ ስለ መቀነስ ትማራላችሁ።

4.1 ወደ ኋላ በ2 እና በ3 መቁጠር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

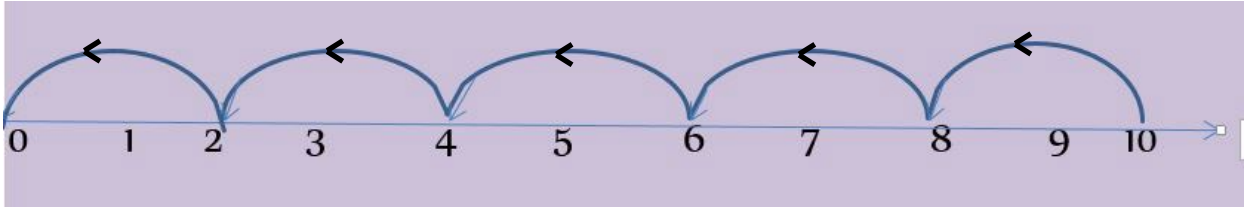
- ወደ ኋላ በ2 እና በ3 መቁጠር።

ተግባር 4.1

ቁጥሮችን ከ 20 እስከ 0 በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

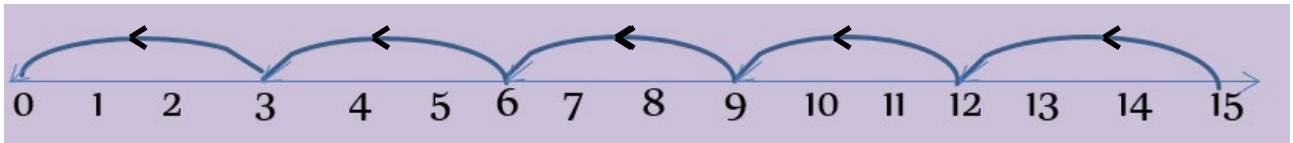
የቁጥር መስመርን በመጠቀም ቁጥሮችን ወደ ጎሳ በ2 ፣ በ2 በመዝለል ማስቀመጥ።

ምሳሌ፡ 10፣8፣6፣4፣2፣0

የቁጥር መስመርን በመጠቀም ቁጥሮችን ወደጎሳ በ3 ፣ በ3 መዝለል ማስቀመጥ።

ምሳሌ፡ 15 ፣ 12 ፣ 9 ፣ 6 ፣ 3 ፣ 0

መልመጃ 4.1

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች በቁጥር መስመር ላይ በ 2 እና በ 3 እየዘለላችሁ በማስቀመጥ አሳዩ።

ሀ. 15፣ 13 ፣ 11፣ 9 ፣ 7 ፣ 5 ሐ. 18 ፣ 15 ፣ 12 ፣ 9 ፣ 6

ለ. 16፣ 14 ፣ 12 ፣ 10 ፣ 8 ፣ 6 ፣ 4 መ. 17 ፣ 14፣ 11፣ 8፣ 5

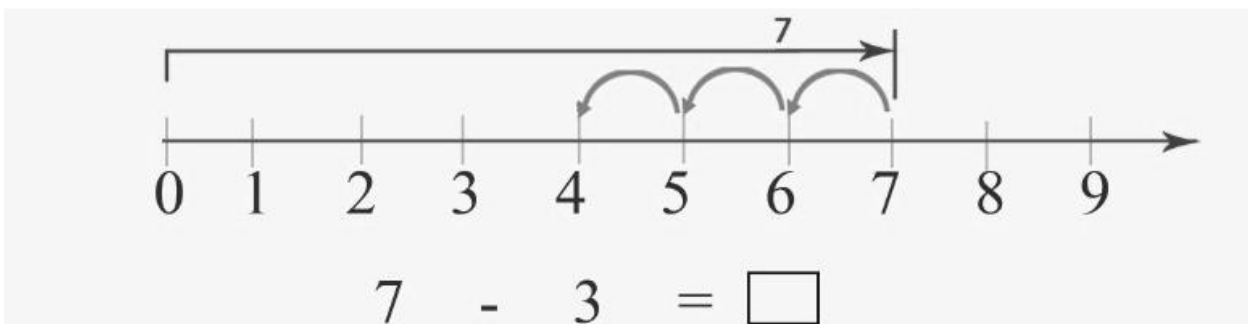
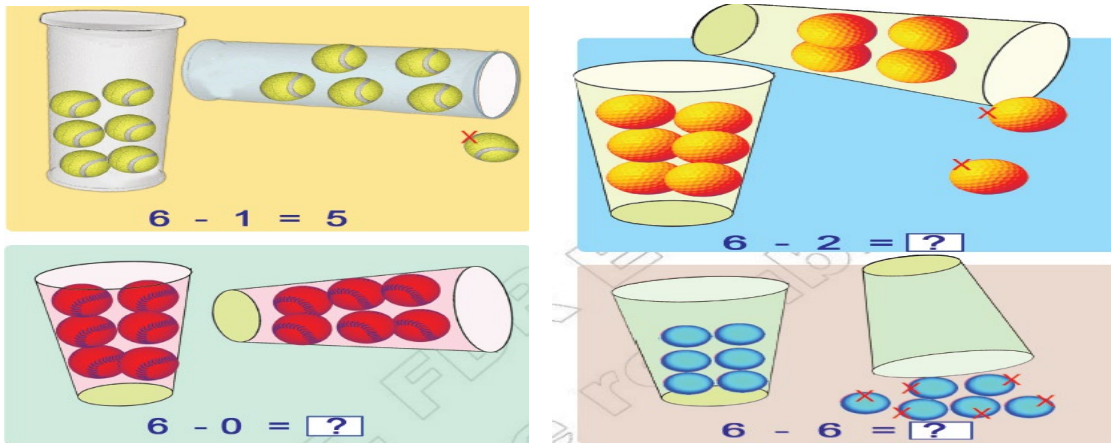
4.2 የመቀነስ አረፍተ ነገር

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

<< - >> ይህን የመቀነስ ምልክት ማወቅ።

ተግባር: 4.2

1. በምሳሌው መሰረት የጎደለውን መሙሉ::

2. አበበ አራት ብርቱካኖች አሉት:: ሁለቱን ለጓደኞቹ ቢሰጥ ስንት ይቀሩታል?

አስተውሉ: << - >> ይህ የመቀነስ ምልክት ነው::

የቡድን ስራ:

አስር አረንጓዴ ጠርመሶች የሚለውን መዝሙር ዘምሩ::

4.3 ባለ አንድ አሀዝ ቁጥሮችን መቀነስ

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት:

- ከትልቁ ባለአንድ አሀዝ ላይ ትንሹን ባለአንድ አሀዝ ቁጥር መቀነስ::

ተግባር 4.3 የሚከተሉትን ቁጥሮችን ቀንሱ።

ሀ. $3 - 2 = \text{-----}$

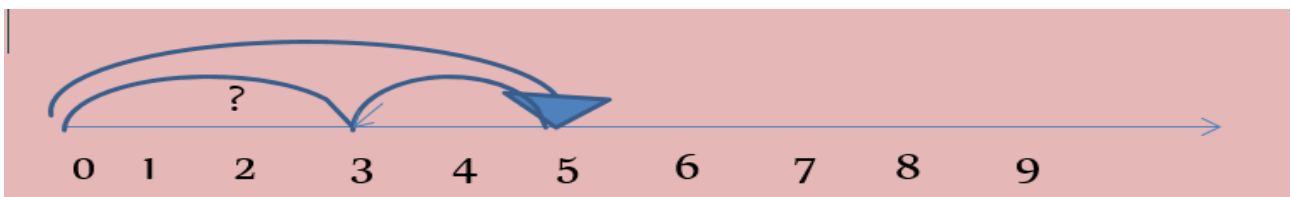
መ. $7 - 1 = \text{-----}$

ለ. $5 - 2 = \text{-----}$

ሠ. $6 - 2 = \text{-----}$

የቁጥር መስመር በመጠቀም ቁጥሮችን ወደ ጎን መቀነስ።

ምሳሌ፡ $5 - 2 = 3$ ይህ ማለት በቁጥር መስመር ወደ ጎን ሲቀነሱ እንደሚከተለው ይሆናል።

አስተዋጽኦ፡ እኩል የሆኑ ቁጥሮችን ስንቀንስ ዜሮ ይሆናል።

ምሳሌ፡ $5 - 5 = 0$

$8 - 8 = 0$

መልመጃ 4.2

1. የቁጥር መስመር በመጠቀም ቁጥሮችን ቀንሱ።

ሀ. $4 - 2 = \text{-----}$

ሐ. $3 - 3 = \text{-----}$

ለ. $6 - 3 = \text{-----}$

መ. $5 - 4 = \text{-----}$

2. በምሳሌው መሰረት ቁጥሮችን ቁልቁል ቀንሱ።

ምሳሌ 2 ሀ.
$$\begin{array}{r} 5 \\ -2 \\ \hline 3 \end{array}$$

ለ.
$$\begin{array}{r} 4 \\ -2 \\ \hline 2 \end{array}$$

ሐ.
$$\begin{array}{r} 6 \\ -2 \\ \hline 4 \end{array}$$

መ.
$$\begin{array}{r} 6 \\ -6 \\ \hline 0 \end{array}$$

ሒሳብ 1ኛ ክፍል

$$\begin{array}{r} \text{ሀ.} \quad 2 \\ - 0 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሐ.} \quad 8 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሠ.} \quad 7 \\ - 3 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ለ.} \quad 5 \\ - 4 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{መ.} \quad 4 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ረ.} \quad 5 \\ - 5 \\ \hline = \end{array}$$

3. የጎደለውን ባዶ ቦታ ሙሉ::

$$\text{ሀ. } 3 + \text{ ---- } = 7$$

$$\text{ሐ. } \text{ --- } - 6 = 2$$

$$\text{ለ. } \text{ --- } - 5 = 3$$

$$\text{መ. } 7 - \text{ ---- } = 4$$

4. በአንድ ክፍል ውስጥ 9 ተማሪዎች አሉ:: 5 ሴቶች ቢሆኑ ወንዶቹ ስንት ናቸው?

4.4. ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮችን መቀነስ

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት:

- ከ 20 የሚያንሱ ባለሁለት አሃዝ ቁጥሮች ከትልቁ ቀጥር ላይ ትንሹን ቁጥር መቀነስ::

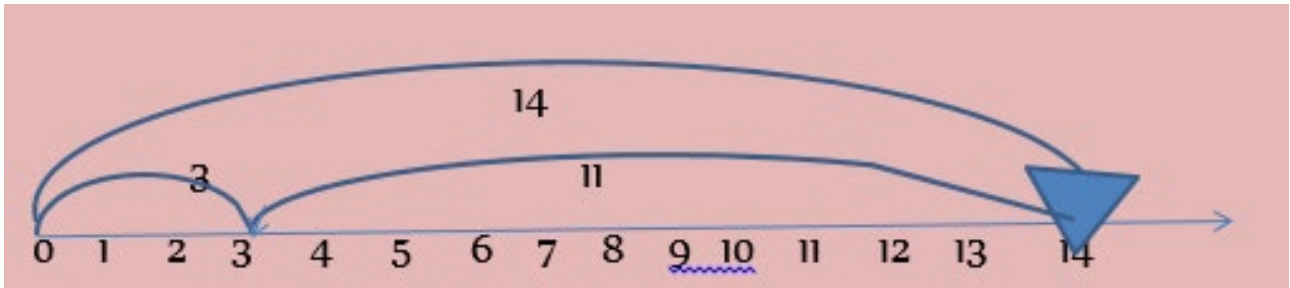
ተግባር 4.4

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቀንሱ::

$$\text{ሀ. } 3 - 2 \quad \text{ለ. } 6 - 5 \quad \text{ሐ. } 7 - 1 \quad \text{መ. } 17 - 12$$

2. የቁጥር መስመር በመጠቀም ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮችን ወደ ጎን መቀነስ::

ምሳሌ፡ $14 - 11 = 3$ ይህ ማለት በቁጥር መስመር ወደ 7ን ሲቀንሱ እንደሚከተለው ይሆናል፡፡

የቡድን ስራ፡ በምሳሌው መሰረት የሚከተሉትን ቁጥሮች ቀንሱ፡፡

ሀ. $15 - 13$

ሐ. $18 - 12$

ለ. $12 - 11$

መ. $17 - 13$

መልመጃ 4.3

1. በምሳሌው መሰረት ቁጥሮችን ቁልቁል ቀንሱ፡፡

ምሳሌ ፡ ሀ.
$$\begin{array}{r} 15 \\ - 12 \\ \hline = 3 \end{array}$$

ለ.
$$\begin{array}{r} 14 \\ - 11 \\ \hline = 3 \end{array}$$

ሐ.
$$\begin{array}{r} 16 \\ - 12 \\ \hline = 4 \end{array}$$

መ.
$$\begin{array}{r} 16 \\ - 0 \\ \hline = 16 \end{array}$$

ሀ.
$$\begin{array}{r} 19 \\ - 12 \\ \hline = \end{array}$$

ሐ.
$$\begin{array}{r} 17 \\ - 13 \\ \hline = \end{array}$$

ለ.
$$\begin{array}{r} 15 \\ - 14 \\ \hline = \end{array}$$

መ.
$$\begin{array}{r} 14 \\ - 14 \\ \hline = \end{array}$$

2. የጎደለውን ባዶ ቦታ ሙሉ፡፡

ሀ. $13 - \text{----} = 1$

መ. $17 - \text{----} = 4$

ለ. $19 - \text{----} = 6$

ሠ. $18 - \text{---} = 13$

ሐ. $\text{---} - 15 = 5$

ፈ. $12 - 12 = \text{----}$

4.5 ቁጥሮችን መተንተን

የንዑስ ርዕሱ የመማር ብቃት፡

- አንድን ቁጥር በተለያዩ የመቀነስ ዘዴ መረዳት፡፡

ተግባር 4.5

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቀንሱ፡፡

ሀ. $6 - 3$

መ. $11 - 3$

ለ. $16 - 5$

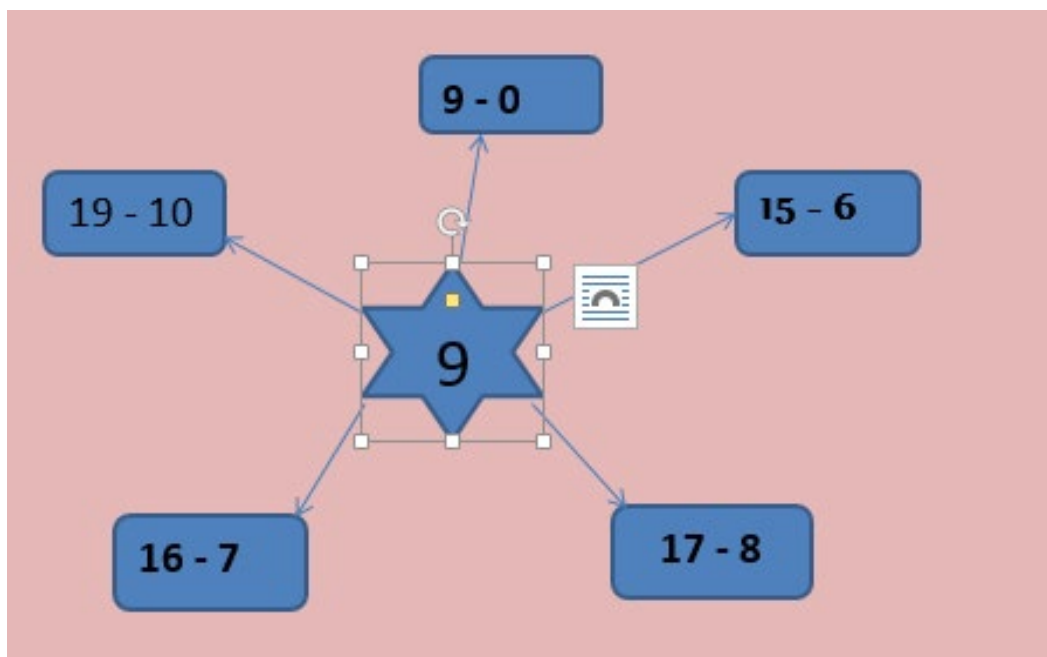
ሠ. $12 - 5$

ሐ. $6 - 6$

ረ. $18 - 1$

ቁጥሮችን እንደሚከተለው መተንተን ይቻላል፡፡

ምሳሌ፡ ሀ.

መልመጃ 4.4

ከላይ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት የሚከተሉትን ቁጥሮች ተንትኑ።

ሀ. 10

ሐ. 6

ለ. 8

መ. 5

4.6 በመደመር እና በመቀነስ መካከል ያለው ዝምድና

የንዑስ ርዕስ የመማር ብቃት፡

- በመደመር እና በመቀነስ መካከል ያለውን ዝምድና መረዳት።

ተግባር 4.6

የሚከተሉትን ቁጥሮች ደምሩ ወይም ቀንሱ።

ሀ. $3+5$

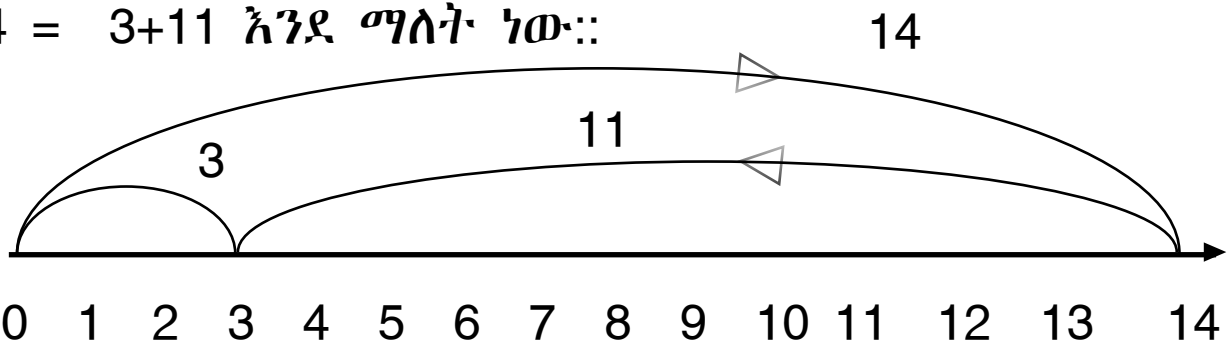
ሐ. $16 - 13$

ለ. $4+5$

መ. $5-3$

የመደመር እና የመቀነስ ዝምድና እንደሚከተለው ይሆናል።

ምሳሌ ፡ ሀ. $14 - 11 = 3$ ይህ ማለት በቁጥር መስመር ወደ ጎን ሲቀንሱ እንደሚከተለው ይሆናል። ወይም በሌላ አገላለፅ $14 = 3+11$ እንደ ማለት ነው።

ምሳሌ ለ $3+2 = 5$ ወይም $5 - 2 = 3$

$$5 - 3 = 2$$

አስተውሉ፡

1. መደመር የቅይዩርና የተጣማጅ ባህሪ አለው።
2. መቀነስ የቅይዩርና የተጣማጅ ባህሪ የለውም።

የቅይዩር ባህሪ በመደመር ላይ ማሳየት ይቻላል።

ምሳሌ፡

$$\begin{array}{lll} \text{ሀ. } 5+3 = 3+5 & \text{ለ. } 12+6 = 6+12 & \text{ሐ. } 6+3 = 3+6 \\ 8 = 8 & 18 = 18 & 9 = 9 \end{array}$$

የተጣማጅ ባህሪ በመደመር ላይ ማሳየት ይቻላል።

ምሳሌ፡

$$\begin{array}{ll} \text{ሀ. } (3+6)+2 = 3+(6+2) & \text{ለ. } (11+3)+4 = 11+(3+4) \\ 9+2 = 3+8 & 14+4 = 11+7 \\ 11 = 11 & 18 = 18 \end{array}$$

መልመጃ 4.5

1. በጎደለው ቦታ ሙሉ።

ሀ. $7+5 = 12$ ከሆነ $12 - 5 = \underline{\quad}$

ለ. $11 + 9 = 20$ ከሆነ $20 - \underline{\quad} = 9$

ሐ. $15 + \underline{\quad} = 4 + 15$ መ. $10+3 = \underline{\quad} +10$

2 የተጣማጅ ባህሪ በመጠቀም የጎደለውን ባዶ ቦታ ሙሉ።

ሀ. $(3+7)+ 5 = 3 + (7+ \underline{\quad})$ ለ. $\underline{\quad} + (9+3) = (4+9)+3$

ሐ. $(8+6)+2 = \underline{\quad} + (6+2)$

የኢትዮጵያ ጥያቄ ክልላዊ መንግስት ትምህርት ቢሮ